

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izkaže vsak dan svojo izkaznico modelje in preizkusa.

Inserati veljajo: petstopenjska pett vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:
celo leto K 26—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Slov. klerikalec in Čehi.

V nedeljo so imeli klerikalec v Mariboru shod, na katerem je dr. Korošec vehementno napadel Čeha, da hočejo Jugoslovanom skočiti v hrbet in pozabivši slovensko vzajemnost, podpreti sedanji germanizirajoči sistem, čigar glavna opora je justični minister dr. Hohenburger.

Dr. Korošec se je vsekako pre-nagil, kajti doslej sploh še ni odlo-čeno, ali pojdejo Čehi v vladno večino ali ostanejo v opoziciji.

Povod za ta izbruh dr. Korošca je najbrž dal govor dr. Kramarja v proračunskem odseku. Tam je dr. Kramar izjavil, da ima sedanja vlada prijaznejše obličje kakor prejšnja, a da jo kazi črni madež dr. Hohenburger. S tem je dr. Kramar jasno in pre-cizno označil slovensko stališče, da bi se dalo s sedanjo vlado govoriti in iz-hajati, če bi v njej ne bilo justičnega ministra Hohenburgerja. Ali — z drugimi besedami povedano — Čehi so pripravljani pod gotovimi pogoji podpirati vlado, toda izvet ostane Hohenburger in če hoče vlada doseči sporazumljenje, mora Hohenburgerja žrtvovati.

Splošni položaj je tak, da imajo Čehi sedaj priliko se uveljaviti poli-tično in doseči važne gospodarske pridobitve. Mnogo lahko dosežejo, vsega pa ne, zato jim je odločitev te-žka, zlasti ker vedo, da je od njih postopanja odvisna tudi usoda parla-menta.

Toda naj se že Čehi odločijo kakorkoli, nihče nima pravice ob-sipati Čeha s takšnimi očitani, kakor je to storil dr. Korošec na shodu v Mariboru, najmanj pa slovenski kle-rikalec.

Čehi so vedno lojalno in zvesto izpolnjevali dolžnosti slovenske vza-jemnosti. To vidimo zlasti sedaj v težkem boju, ki ga vodi ljubljanski poslanec dr. Ravnihar proti justič-nemu ministru Hohenburgerju za-razdi germanizacije pri sodiščih. Kdo podpira Ravniharja? Čehi! Komu gre zahvala, da je bil justični mi-nister prisiljen odgovoriti na Ravni-harjevo interpelacijo, dočim pomeče na stotine drugih interpelacij v koš? Čehom! Kdo je zdaj roko v roki za-čel boj proti Hohenburgerju? Zopet Čehi! Vsi čeki listi se bavijo obširno s Hohenburgerjevim odgovorom na Ravniharjevo interpelacijo in pobija-jo ta odgovor, med tem ko se sloven-ski klerikalni listi niti ne zmenijo za stvar, ki je vendar narodna in ne strankarska. V proračunskem odseku

je dr. Kramar trdo prijel Hohen-burgerja, ta teden ga bodo še drugi govorniki prijemali, a slovenski kle-rikalec se ne ganejo proti ministru. Nasprotno! Se za njim lažijo in bera-čijo pri njem, naj jim izkaže milost strankarskega značaja, za kar mu bodo seveda izkazali se hvaležne. Slo-venski klerikalec so Čehi in dr. Rav-niharja v boju zoper sistem justične-ga ministra izdajalsko na cedilu pu-stili, zdaj pa pride dr. Korošec in se upa spričo neizprosne boja, ki ga vodi Čehi proti Hohenburgerju, trditi, da hočejo Čehi podpreti ger-minizacijski sistem, ki ga nosi Hohen-burger. Taka frivolnost presega vse meje.

In pa ta predznost, da očita dr. Korošec Čehom, da hočejo Jugoslova-nom v hrbet skočiti! Z indignacijo zavračamo to nesramnost. Slovensko enoto so razbili dr. Šusteršič in nje-govi tovariši, med katerimi je tudi dr. Korošec. Našim klerikalcem je bila Slovenska enota dobra le toliko časa, da so jo mogli izrabljati za svo-je, največkrat popolnoma neslovan-ske namene. Ker jo je pa dr. Šusteršič s svojo politiko temeljito zavozil in Čehi niso hoteli več biti orodje v njegovih rokah, je Slovensko enoto razbil, je pljunil na slovensko vza-jemnost in je šel svojo pot. Odkar je Slovenska enota zaspala, delajo Šu-steršič in tovariši samostojno politiko, mečejo Čehom polena pod noge, kjer le morejo in nečejo nič slišati o slovenski vzajemnosti, med tem, ko jo Čehi zvesto izpolnjujejo, da je celjski Markhl v večerjanih seji proračunsega odseka prosil dr. Kramarja, naj se nikar ne peha za Slovence, češ, alpski Nemci se nič ne vtikajo v češ-ko-nemške boje na Češkem.

Taka je stvar in zato pribijamo, da ni imel dr. Korošec prav nobene pravice, napasti Čeha.

Italijansko-turška vojna.

S tripolitanskega bojišča.

Italijanska poročila iz Tripolisa poročajo dne 27. t. m., da so se Itali-jani polastili 26. t. m. male trdnjave Sidi Mesri in zasedli vso črto, ki so si jo postavili za cilj. 50. pešpolk je napadel regularne turške čete, ki so se utrdili med oazo in Ainzaro. Turki so se morali po hudem boju umakni-ti proti Ainzari. Italijanske izgube so spriče težavnega terena relativno precej majhne.

Iz Londona poročajo: Popolno-ma zanesljiva poročila potrjujejo, da so dosegli Italijani v zadnjem boju

pri Tripolisu velik, četudi ne odloči-len uspeh. Italijanom se je posrečilo, zasesti nekatere strateško važnejše točke ter prepoditi Turke in Arabce.

Boji pri Derni.

Iz Carigrada poročajo, da je turško vojno ministrstvo dobilo od Enver - beja brzjavo, v kateri se po-roča, da so imeli Italijani v zadnjih štirinajstih dneh pri Derni kakih 200 mrtvih in da so Turki in Arabci uplenili mnogo orožja, municije, oblek in drugih stvari, ki so bile last 22. pizanskega pešpolka. Turki in Arabci so imeli sedem mrtvih in ene-ga ranjenega. Zadnji napad se je iz-vršil v noči med 24. in 25. t. m.

Blokada Dardanel.

»Ikdam« poroča, da je turška vlada naročila turškim poslanikom v inozemstvu, naj naznanijo vevlavl-stim, da bo Turčija zaprla dardanel-sko morsko ožino s torpedi, če bo ita-lijanska mornarica napadla Darda-nele. Turška vlada izjavlja, da od-klanja vsako odgovornost.

Ruska ladjeplavna družba je prosila rusko poslanništvo v Carigra-du za navodilo, ali naj še vozi skozi Dardanele. Poslanik je odgovoril, naj se promet kakor do zdaj vrši.

»Sabah« poroča, da sta se An-glija in Francija pridružili stališču Rusije ter v Rimu izjavili, da ne bo-do dopustili blokade Dardanel. Ker bi blokada značila kršitev londonske pogodbe iz l. 1871 in ker bi bile s tem Dardanele zaprte, ki so zdaj odprte za svetovno trgovino.

Carigradski listi poročajo, da je Italija sporočila vevlavlstim, ki bi v slučaju eventuelne blokade Dardanel dovolila inozemskim ladjam prost prevoz skozi morsko ožino, če bi se vsidrale v kakem turškem pristani-šču. V resnici bi pa ladje zaradi po-loženih min ne mogle pluti skozi morsko ožino.

V Petrogradu se govori, da je Italija na vprašanje ruskega mini-strstva izjavila, da za zdaj ne misli še na blokado Dardanel.

Stališče vevlavlsti.

Avstro - ogrska vlada je istega naziranja, kakor ruski kabinet in se je izjavila, da hoče podpirati vse korake Rusije. Tudi nemška vlada stoji na tem stališču in se bo pridru-žila akciji Rusije. Kar se tiče stali-šča Anglije in Francije, tedaj se bo-si najbrže obe državi pridružili na-ziranjem ruske vlade. Poroča se celo, da so vevlavlsti vsled posredovanja ruske vlade že podvezle v Rimu in Carigradu potrebne korake ter opo-zorile na resne posledice, ki bi nasta-

le, če bi se Dardanele zaprle z mi-nami.

Angleške torpedovke pred Krfom.

V krfsko pristanišče so priplule angleške torpedovke, katerim baje sledi cela eskadra. Mornarica odplo-ve v smeri proti Egejskem morju.

Izgubni nemški poročevalci.

»Frankfurter Zeitung« poroča, da je moral njen poročevalec dr. Werbel zapustiti Tripolis. Tudi neka-teri drugi nemški poročevalci so se morali odpeljati. Dr. Werbel je dobil razna grozila pisma.

Turška zbornica.

V turški zbornici je Albanec Essad - paša predlagal, naj se vojni minister zaradi svoje neodločnosti v Tripolitaniji obtoži. Zbornica je od-kazala predlog posebnemu odseku, ki se bavi z obtožbo proti celemu prej-šnjemu kabinetu.

Politična kronika.

Oborožen shod na Kreti je sprejel resolucijo, s katero zahteva, da od-loča narodna skupščina o nadaljni usodi Krete.

Nemčija je odpoklicala iz Ma-roka svojo vojno ladjo »Berlin«, ki je stala pred Agadirjem. Ladja se vrne čez Casablanca in Tanger. Top-ničarka »Eber«, ki bo spremljala lad-jo »Berlin« v Casablanca in Tanger, se vrne v svoje pristanišče v Zahodni Afriki.

V angleškem parlamentu je go-voril večeraj sir Edward Grey o an-gleški zunanji politiki. Zbornica je bila do zadnjega seveda zasedena, znamenje, kolike važnosti za razvoj svetovnih dogodkov je bila večeraj-šnja seja angleškega parlamenta. Iz-vajanja državnega tanjika zunanje-ga urada sira Edwarda Grey so bila nekako sledeča: Že nemški državni kancelar in državni tajnik sta raz-jasnila eno nejasnost. Gotovi krogi so namreč mislili, da ugovarja Nem-čija francoski akciji v Maroku, to je, da je Nemčija ugovarjala, da bi sme-la Francoska prodirati proti Fezu, da pa je Francoska na tem prodiranju vztrajala kljub nemškemu protestu. To je razjasnila že nemška vlada, za-to je moja naloga, da začnem s l. ju-lijem. Ta dan je prišel nemški posla-nik v zunanji urad, da mi naznam nemške želje. Takrat je bila menda nemška ladja »Panther« na poti v Agadir, toda pojasnila, ki mi jih je dal nemški poslanik, so obsegala še

več. Spoznal sem iz teh pojasnil, da se zdi nemški vladi vzdržanje statusa quo v Maroku zelo dvomljivo, če že ne nemogoče in da naravnost zahteva končno rešitev maroškega vprašanja med Nemčijo, Francosko in Špansko. To pojasnilo mi je dal nemški posla-nik v soboto, v ponedeljek pa sem sporočil nemškemu poslaniku, da sem se posvetoval z ministrskim predse-dnikom in da se nam zdi situacija, ki je nastala vsled odposlanja ladje »Panther« pred Agadir, tako važna, da jo moramo presoditi v plenarni seji kabineta. Do te seje nisem hotel ničesar več govoriti o tem, vendar pa sem hotel, da izve nemška vlada, da presojamo položaj kot zelo resen in nujen. Nemškega poslanika sem vi-del zopet 4. julija in sem mu sporočil, da mi nismo popolnoma neinteresira-ni na maroškem vprašanju. Če pre-sojamo svoje dolžnosti, ki smo jih prevzeli s pogodbami s Francosko in če presojamo svoje interese v Maro-ku, se nam samo vsili spoznanje, da je ustvarilo odposlanje nemške vojne ladje pred Agadir popolnoma novo si-tuacijo. Imel sem pred očmi, da se utegnejo dogodki tako razviti, da bo-do angleški interesi bolj tangiran! kakor v tem trenutku in zato sem bil mnenja, da ne morem pripoznati no-benih korakov, ki bi jih storile ome-njene države brez nas. To sem pove-dal tudi nemškemu poslaniku in sem mu dal razumeti, da govorim kot vladni zastopnik. Nato je sledil čas molčanja. Nemški poslanik ni imel nikakoršnih naročil mi sporočiti, kaj misli Nemčija storiti in kako si pred-stavlja končno rešitev maroškega problema. Nekaj pojasnil smo dobili iz drugih virov in ta pojasnila so vzbudila v nas sum, da hočejo Ma-roko razdeliti, ne da bi vprašali nas. 12. julija je informiral Kinderlen-Wächter avstro-ogrškega poslanika na njegovo vprašanje, da Nemčija ni nikdar mislila na to, da bi se zadeva rešila samo med omenjenimi tremi državami, Nemčijo, Francosko in Španijo. Kljub temu pa nismo dobili mi nikakršne informacije od Nem-čije. Malo pozneje so objavili listi, da je nemška vlada zahtevala toliko glede francoskega Konga, da niti francoska vlada, niti parlament v to ne bi bila mogla privoliti. Zato sem dne 21. julija sporočil nemškemu po-slaniku, da nemška vlada ne sme smatrati našega molka tako, kakor da svoje izjave od dne 4. julija ne vzdržujemo več in sem zahteval, da nam da Nemčija točna pojasnila gle-de Agadirja. Teh pojasnil nemški po-slanik ni mogel dati. Isti dan sem se posvetoval z lordom Georgesom in

LISTEK.

Mi imamo.

Lenartova, gospodar in gospo-dinja, sta sedela za mizo in imela pri-jazne gospodarske pomenke. Mož je bil še močan, precej siv in nekoliko sključen v hrbtu, a poznalo se mu je, da se ni prehudo gnal z delom, in da je marsikaj dobrega užil, zakaj pri-jetno so svetela njegova lica in tudi njegov nos je spominjal na vinske kraje. Žena je bila vkljub priletnosti lepo ohranjena, okrogla in polna, mehke podbradek ji je visel od bradice, dosti obilna lica in malo zare-zano čelo ni vedelo dosti od skrbi in hudih časov.

»Ti si največ kriva, pa se nikar ne zadiraj vame,« je rekel gospodar Lenart. »Kakšna pa si hodila! Zme-raj v novih kućemajkah in židanih rutah. In zmiraj je stal v peti za po-krovom lonček s tisto rjavo vodo, po-tem seveda ni čuda, da smo pri kon-cu.«

»Oh, nikar no! Kdo je pa hodil po oštarijah, kdo je ostajal po vse dni v mestu in se pajdasil z mestnimi škrici in postopači? Ali nisi delal

dolgove povsod, kjer so ti le hoteli dati! Saj ve vsa vas, kakšen si bil!« »Že prav, že prav! Saj vidim, da imaš jezik, dolg kakor žrd. Ampak zdaj ne gre za to. Zdaj nam je treba bogatega ženina. Pogledj jo, naša Maričko! Zadnji čas je, da jo omožimo, pa nobenega zlodeja ni blizu, ki bi popraščal zanjo. Kaj pa ponoči, ali kaj slišiš?«

»Kaj bi s ponočnjaki! Pridejo kot večje k luči in spet gredo z dnem. Poštenega in petičnega fanta pa ni in ga tudi ne bo. Naša hiša je že preveč na glasu, da je zadolžena. Najprej moramo priti na dober glas.«

»I, seveda, pa kakot!« »To ne bo tako težko! Naša Ma-rička je čisto čeden deklič, prav lepo je zraščena in lic je okroglih in belih kot jajčece. Samo napraviti jo mora-mo, kot se spodobi. Zametasto krilo bi se ji prav podalo, lepe, svetle čev-ljčke, prstanček na roko — pa bi se že vjel ta ali oni.«

Gospodar Lenart je premišljeval in majal z glavo.

»Kje pa naj vzamem denar? Kaj misliš, da nam kdo kaj zaupa brez denarja? In pa — samo s tem, če jo lepo oblečeva, ji še ne dobiva ženi-na. To bo treba še drugače.«

»Eh, saj lahko! Malo moramo začeti govoriti! Žita, pšenice, reci,

smo letos toliko pridelali, da nismo vedeli, kam z njo. Poprodali smo jo, seveda, kar se je dalo, pa je vendar še vse polno v kašči. Jaz bom pa de-jala, da imamo toliko mleka, da še teletom preostaja. Na glas moramo priti, in vse bo dobro.«

»Na glas, na glas! V naši vasi — sicer ne bomo dosti opravili, pa saj tukaj tudi ni pripravnega ženina.«

»Le nič se ne boj. Tako bomo za-bogateli, da bodo kar zijali. Vse bo zeleno nevoščljivosti.«

In tako se je začela bogatija.

»O, mi prav lahko damo, ki nam ni za par krajcarjev. Mi imamo! Kaj pa mi je za bokal ali dva, saj ga la-hko plačam. Še nobeno leto nisem to-liko pridelal kakor letos. Pšenica je bila pa že tako bogata, da nisem ve-del, kam z njo. No, potlej sem jo pa prodal, prav dobro sem jo prodal. Okoli stotaka mi je vrgla, no, potlej je bila pa še rž in fižol. O prav zado-voljen sem letos.«

Tako je bahal oča Lenart v ošta-riji.

Sedeli so vai trije za mizo. Ma-rička je bila oblečena v zametasto krilo in je imela svetle uhane, ki so ji magljali in drobili nad lici.

No, Marjana, ali ni res? je

spodbujal Lenart svojo ženo in se skrivaj ozrl na sosednjo mizo, za ka-tero je sedela grupa mladih kmetov.

»Nikar tako ne govori,« je za-vrnila žena svojega moža. »Kar ima-mo, nam je vse Bog dal, zato pa ni treba, da bi bili ošabni in prevzetni. O, kdor bo dobil našo Maričko, ta si bo lahko obilnil vseh pet prstov. Ravno večeraj sem nesla v hranilni-co tristo goldinarjev; koliko jih je pa že notri! Bodo kmalu bukvice pre-majhne, toliko je že v njih zapisa-nega.«

»O, kajpak! Koliko pa misliš, Marička, da bi ti dali? No, le povej, kaj se boš sramovala!«

Marička je bila rdeča kot pur-pala in je povešala oči ter izpod čela skušala pogledavati po hiši.

»I, pusti jo na miru! Takole dva tisočaka ji boš že moral dati.«

»O, to bo preveč. Petnajst sto, toliko že dam. Nič ne rečem, ampak, kar je več, je preveč. No, potlej, seve-da, po najini smrti bo dobila vse, in to bo vsaj še trikrat toliko.«

»Eh, dva tisočaka ji že lahko ta-kaj izplačam. In potem ostane še pre-cej v hranilnici. Kaj bi stiskal, ko — ni treba.«

»Ne vem, ne vem, sicer bomo pa že videli, ko pride ženin; kaj ne, Ma-rička?«

Dekle je pokimalo in se smeje ozrlo k mladim ljudem, sedečim pri oknu. Z zanimanjem so poslušali go-vorico o bogati nevesti.

»No, fantje, ali ste še žejni? Kar recite,« je zaklical oče Lenart.

»He, oštir, prinesi tem korenja-kom vina, kar prinesi ga. Plačal bom jaz.«

In oče Lenart je vdaril z mošnjo trdo po mizi.

Novica o bogastvu je šla na vse kraje. Samo v domači vasi ni bilo prostora zanjo. Preveč so poznali očeta Lenarta, in zato so se smejali in dvopti so se kovali na račun očeta in neveste preboga.

Ali — tam za tretjim hribom je živel fant, ki je podedoval po svojem očetu zanemarjeno in čez streho za-dolženo posestvo. Kleti in kašče, skednje in hleve — vse je bilo pra-no. Njive in travniki — pusti in ne-gnojeni, peščeni in kamnati, gozdovi pa isekani.

In tisti fant je imel teta, ki se je dejalo čenča Marina. Zakaj, klepetala je od zore do mraka, opravljala in iekala prepir in kreg. Dosti žalosti in nearež in sporov je poklical v živ-ljenje njen jezik.

(Konec prihodnjaja)

Aquithom glede svojega govora za večer. Kar sem izjavil poslaniku, je bil seveda samo diplomatičen odgovor, lord Georges pa se je v splošnih besedah dotikal položaja. Njegov govor ni obsegal nikakršnih groženj, kakršne razumemo pod frazo »Hands off!«, toda besedilo govora so kaj hitro potvrdili. Tri dni pozneje mi je izjavil nemški poslanik Wolff - Metternich, da se nameni Nemčije od onega časa, kar je odposlala »Panther« pred Agadir, niso izpremenili. Izjavil je tudi, da Nemčija ni nikdar mislila na to, ustanoviti tam kako pristanišče, ali pa izkreati vojaštvo. Prosil me je, naj te njegove izjave ne spravim v javnost. Dne 25. julija mi je nato nemški poslanik sporočil, da je ta njegova izjava strogo zaupna in da nemška vlada ne more pripustiti, da bi prišla ta izjava pred angleški parlament. V tej svoji drugi izjavi se je baval nemški poslanik zlasti z učinkom, ki ga je imel govor lorda Georgesa na časopisje in so bila njegova izvajanja zelo ostra, kar je pred vsem provzročilo napetost. Koncem svojega govora se je baval sir Edvard Grey z vprašanjem prijateljskih stikov z drugimi državami. Izjavil je, da bi bilo vsako podpiranje Francoske in Rusije od strani Angleške odvisno od mnenja parlamenta. Vlada bi se ne dala zapeljati k nikakršni provokaciji Nemčije in bi take provokacije tudi ne podpirala. Da reče Nemčiji laskavih besed, jo je pohvalil, da ima največjo armado in lepo mornarico, obenem pa jo je tudi okreal, da bi morala malo bolj skrbeti za to, da razprši skrb onih, ki imajo agresivne namene. Angleška hoče varovati princip enakopravnosti med Nemčijo in seboj in njegovo mnenje je, da je najpametnejša politika Angleške, če ne skuša svojih meja raztegniti. Zlasti v Afriki v tem oziru ne priporoča daleko-sežnih izprememb. Če se pa ozremo na govor nemškega državnega kancelerja, se nam vsiljuje prepričanje, da žive v Nemčiji ljudje, ki se vselej, da smo stali tik pred vojno in ki so bili tem bolj veseli, čim bolj se je položaj poostil. Takrat je svet obvladal nekaki politični alkoholizem, čas pa je, da se oprimejo sedaj resnega, mirnega in treznega preudarka.

Iz Pekinga poročajo: V bližini grobov Ming je prišlo med vladnimi četami in revolucionarji do boja. Tisočpetsto revolucionarjev z 12 topovi je premagalo 5000 mož vladnih čet. Padlo je 1000 mož. Vstaji so zveli cesarskim 2 topa. V Tientsinu razpošiljajo revolucionarji trgovcem okrožnice, v katerih groze z bojkotom onim, ki bi podpiral Mandžuje.

Štajersko.

Klerikalna doslednost. Mariborska »Straža« je eden izmed tistih listov, pri katerem je danes nekaj belo in če »liberalci« potrdimo, da je zares belo — pravi »Straža« takoj, da je črno. Zadnji ponedeljek je podučila »Straža« spodnjaštajersko politično javnost, da so klerikalci začeli v deželni zboru obstruirati pravzaprav zaraditega, ker boja deželni odbor ni hotel izplačati podpora za obnovo vinogradov. Na dolgo in široko se je nato »Straža« razpisala o važnosti teh podpor in o veliki škodi, ki jo je trpel naš kmet zaraditega, ker so se mu boja vskratile že pred obstrukcijo. »Slovenski Narod« je tri dni kasneje razpravljal o obstrukciji v štajerskem deželni zboru in res potrdil mnenje, da trpe vinogradniki v onih krajih, koder se obnavljajo vinograde, precejšnjo škodo vsled tega, ker niso dobili podpore, bolje rečeno, brezobrestnih posojil. Povedati pa smo morali po pravici, da je deželni odbor ustavil izplačevanje brezobrestnih posojil šele takrat, ko so klerikalci onemogočili odobritev rednega proračuna. »Straža« je postala sedaj kaj drugega mnenja glede omenjenih vinogradniških posojil. V petek jih že imenuje »liberalni tam-tam«. Tudi izostale regulacije potokov, gradnje cest in tako dalje je vse »liberalni tam-tam«. Da bi nam dokazali inteligenco in »zavednost« svojega volilstva, je »Straža« še dostavila, da bodo klerikalci pri volitvah v deželni zbor vseeno zmagali, četudi deželnozborski njihovi poslanci glasujejo za 50% zvišanje deželnih doliad. Ta kompliment klerikalnim volilecem si je treba dobro zapomniti, ravno tako tudi klerikalno korajžje in drzno grešenje na denarce davkoplačevalcev. »Straža« nam je sedaj priznala in povedala, da se mislijo klerikalci v Gveden pobotati in če treba, mirno glasovati za ogromno zvišanje deželnih doliad. Če bodo to kmetje in obrtniki mirno požrli, pa vseeno dvomimo.

Sv. Marijeta niže Ptuj. (Primer, kakšne pravice si laste nekateri kaplani v 20. stoletju v ljudski šoli.) Navedi hočemo resničen slučaj, kateri se je prigodil na tukajšnji šoli dne 22. novembra 1911. V II. razredu je predpisan verouk od 11. do 12. ure

vsako sredo in soboto. Urnik je potrjen od okrajnega šolskega sveta. Katehet pa si domišlja, da za njega šolski zakoni niso obvezni ter je hotel samovoljno ti uri spremeniti, ne da bi o tem obvestil šolskega voditelja. Prišel je navedenega dne po 9. uri v II. razred, ko se je pouk že začel. Razredna učiteljica seveda po postavi ni smela zapustiti razreda; ker ni dobila od šolskega voditelja nikakoršnega obvestila glede premembe učnih ur. Došlemu katehetu reče, da je prvo uro vendar računanje. Ta se pa ne zmeni za to, ampak začne s kričnim glasom poučevati verouk. Sedaj je učiteljica bila primorana iti po šolskega vodjo. Ta pride v razred in se hoče čisto mirno pogovoriti s katehetom. Katehet pa zakriči nad njim: »Ven, tam so vrata! Tukaj nimate ničesar iskati!« Nato reče katehet otrokom, naj vstanejo, da bodo molili. Tudi šolski vodja reče: »Otroci, le lepo molite!« Tem besedam pristavi katehet: »Da bi sv. duh gospodu nadučitelju pamet razsvetlil.« Na te skrajno razžaljive besede šolski voditelj ni reagiral. Kaplanu pa še ni bilo dovolj. Po končani molitvi reče otrokom: »Kaj ne, otroci, pravi kristjan napravi križ po molitvi. Naj se pa gosp. nadučitelj pokriži, če se zna.« Šolski voditelj ostane miren in nato se pouk v računanju nadaljuje. Zopet se zadere kaplan: »Otroci, vi nimate gosp. nadučitelja nič ubogati!« Proti nadučitelju pa zakriči: »Ven, tam so vrata!« ter pristavi nemški: »sonst brauche ich Gewalt!« Na to hurosko vpitje dobi od šolskega voditelja miren odgovor: »Gospod kaplan, ne bodite tako surov! Ni čudno, da so se pri tem kaplanovim kričanju jokali okrog vsi otroci. To je naslikan resničen dogodek. Zdjaj pa nastane vprašanje, kdo in kako bo dal šolskemu voditelju za te brezprimernne razžalitve zadoščenje? Marjetški kaplan pa s tem ni razžalil le našega šolskega voditelja, ampak ves učiteljski stan. Upamo, da dobi za razžalitve in kršenje zakonov primerno plačilo.

Stoletnica graškega »Joannea«. Včeraj, v nedeljo, so se pričele slavnosti ob priliki stoletnega obstanka graškega »Joannea« (ustanovljen 26. novembra 1811). Joanneum, ustanovitev nadvojvode Ivana, je za vojvodino Štajersko v marsikaterem oziru pomenljiv: to ni le prvi muzej, kateri je bil sploh kje ustanovljen, temveč iz Joannea so nastale štajerska kmetijska družba, tehnika, višja deželna realna, rudarska visoka šola, sedaj v Ljubnem, medsebojna zavarovalnica proti požaru itd. Slavnosti so se pričele s slavnostnim zborovanjem v Stefanijski dvorani, katerega se je udeležil v cesarjevem imenu nadvojvoda Friderik, naučni minister Husarek, deželni odbor in razni drugi lokalni dostojanstveniki. Nadvojvoda Friderika je pozdravil deželni glavar grof Attems, nakar mu je nadvojvoda kratko odgovoril. Slavnostni govor je imel vseučilišni profesor dvorni svetnik dr. Luschin pl. Ebenreuth. Nato se je izvršila v prostorih Joannea otvoritev »Nadvojvoda Ivanove razstave« in v poslopju višje deželne realke »arhivske razstave«. Otvoritvi obeh razstav je prisostvoval tudi nadvojvoda Friderik. Danes, v ponedeljek, se vrši popoldne spominjska slavnost na tehniki in zvečer bakljada nemških tehnikov po mestu.

Občinske volitve v celjski okolici. Danes, v ponedeljek 27. novembra, so se pričele zopet občinske volitve v celjski okolici. Vršile so se, kakor po navadi, pri Fazarineu na Ostrožnem. Volilni komisiji je predsedoval dr. A. Božič, v komisiji so pa bili gg. Kukovec dr. Vekoslav, Vrečko dr. Josip. Samec Franc in Rebenschegg Josip. Volil je III. razred. Volitev se je udeležilo 480 volilcev, izmed katerih je 455 glasovalo popolnoma enoglasno za oficijelno slovensko kandidatno listo — naravnost vzorno spričevalo za disciplino v slovenskem taboru. Izvoljeni so gg.: Ivan Radej, posestnik, Breg (478), Janez Glinšek, posestnik, Gornja Hudinja (480), dr. Anton Božič, odvetnik, Celje (478), Jernej Češko, posestnik, Pristava (478), Franc Trupej, posestnik, Babno (479), Franc Šrihar, posestnik, Dobrova (478), Anton Fazarine, veleposestnik, Ostrožno (477), Franc Samec, posestnik, Ložnica (473), Josip Koštomaj, posestnik in trgovec, Gaberje (478), Avgust Sušnik, veleposestnik, Lava (476). Namestniki so dobili 4 (Franc Klinar, Ložnica, Iv. Kvas, Gor. Hudinja, Anton Hribernik, Babno, Anton Zaveršek, Pristava) po 480 in Jakob Videmšek, posestnik, Ostrožno 477 glasov. Volitve so se vršile popolnoma mirno, Nemcev in nemškutarjev ni bilo niti blizu. Jutri, v torek, se bo vršila huda bitka v II. in I. razredu. Upati je na zmago Slovencev v II. razredu, v I. pa bodo izvoljeni Nemci, ker so vedeli svoj davek pametno razdeliti, oziroma ga umetno s pomočjo »Südmärker« zvišati, na slovenski strani pa se v tem oziru ni ničesar storilo.

Iz Maribora. »Marburger Ztg.« poroča pod naslovom »sein Doctor aus

Laibach«, da je neki tukajšnji odvetniški koncipient osumljen radi nenaravnega ravnanja z dečki in da je pobegnil. Da se ne bo napačno sodilo, omenimo, da je dotičnik dr. J. Schofalg, koncipient nemškega odvetniškega dr. Faleschini in da je osumljen radi zločinstva po § 128. kaz. zak.

Mesto zdravnik. V slavnih in prijaznih Rušah, ki leže ob severnem vzhodju zelenega Pohorja tik železniške postaje z enakim imenom na koroški železnici, je vsled smrti tamošnjega zdravnika dr. G. Goriška postalo prazno mesto zdravnika. Rajni, ki je bil tukaj blizu 30 let nastanjen, je bil tudi zdravnik tovarniških blagajn in zdravnik c. kr. južne železnice, ter opravljal v zadnjih letih tudi posej okrožnega ali distriktnega zdravnika. Nasledniku je zagotovljena torej poleg zasebne prakse tudi stalna plača. Ima pa dotičnik tudi sigurno pričakovati, da postane stalni okrožni zdravnik, ker so Ruše za sedež takega določene. Natančnejša pojasnila daje županstvo v Rušah, pošta Ruše, Štajersko.

Akademsko tehnično društvo »Tabor« v Gradcu naznanja, da se vrši njegov II. redni občni zbor v soboto, 2. decembra, ob pol 8. zvečer v gostilni »Zur Weinhecke« (Klosterwiesgasse) z običajnim sporedom. Slovanski gostje dobro došli!

Koroško.

Mlad ropar. V Beljaku je aretirala policija komaj 10letnega sina zagorja Ivana Petriča iz beljaške okolice. Fant je že večkrat ušel od doma in se klatil po mestu in okolici. Če mu je znanjalko živeža, je kradel pri branjevkah in po prodajalnah. Če mu tam ni bila sreča mila, je čakal fant na kakem skritem oglu in napadal mlajše dečke, jih pretepel in jim pobral denar, ki ga je dobil eventualno pri njih. Dečka, ki je tako zgodaj pokazal svojo roparsko naravo, bodo oddali v prisilno delavnico.

Mrtvega so našli v nekem jarku v bližini Rangsdorfa tesarja Mihaela Magušarja. Če se je Magušar ponesrečil, ali če je bil ubit, še niso doglali.

Zveza Möllbrücke s tursko obelaznico. Möllbrücke in sosedne občine delajo na to, da bi se napravila železniška zveza med postajo južne železnice v Möllbrücke in postajo turske železnice v Holmieu. Zveza bi bila za vse občine jako ugodna, ker morajo pošiljati okoličani sedaj vse blago po velikem ovinku čez Spittal. Občine so dovolile za zgradbo železnice precejšnje vsote.

Primorsko.

Konferenca za evropski vojni red se vrši letos v Trstu. Konferenca, ki se odprla 29. t. m. se udeležijo zastopniki vseh evropskih železniških podjetij in parobrodskih družb. Več udeležencev je že dospelo v Trst. Konferenca bo trajala do konca decembra. Na programu je 387 različnih predlogov.

Ponesrečen preiskovalec podzemeljskih jam. Giacollo, 18letni uradnik pri mestni plinarni v Trstu, se je posebno zanimal za podzemeljske jame. Predvčerajšnjim je šel z dvema tovarišema v Bazovico in se spustil v tamošnjo 47 m globoko jamo, ki jo nazivljejo »Golobja jama«. Imel pa je vrv, ki je bila samo 30 m dolga. Ko mu je vrv potekla, in je začel iskati raziskovalec zaslabo ob steni, se mu je utrgala vrv. Giacollo je padel v prepad, iz katerega so ga potegnili po dolgem trudu smrtno nevarno poškodovanega in ga odpeljali v tržaško bolnišnico.

Nezgodbe. Nenadoma je umrl v Trstu zasebnik Jakob Filipič. Vzrok smrti je še neznan. — Zastupila se je 51letna gospa Tereza Fabro z očeto kislino. Bila je nevrateščenica. Neznane, približno 30 let starega možkega obelazne so našli včeraj popoldne na nekem drevesu na cesti iz Trsta proti Sv. Magdaleni.

Nasilnež. V Trstu so asetirali 29letnega delavca Andreja Vesnaverja, ker je posilil neko 13letno deklico. Dekleta so odpeljali v bolnišnico.

Porotno sodišče v Trstu. Pred tržaškim porotnim sodiščem se je vršila včeraj obravnava proti 33letnemu blagajniku rbiški zadržuje v Trstu Josipu Degrasiju, ki je bil obdolžen, da je ponesrečil sadrugi 2751 kron 10 v. — Porotniki so krivdo z 11 glasovi zanikali, naker je sodišče Degrasija oprostilo.

Znižanje prevoznih tarifov za poljske pridelke v pomorskem prometu. Od države subvencionirane parobrodne družbe na Primorskem in sicer: Avstrijski Lloyd, »Dalmacija«, Dubrovniška parobrodna družba, Istra - Trst in Avstro - ogrska družba so na poziv trgovinekega ministrstva znižale prevozne tarife za krompir, fižol, razno sočivo, kloro in streljo za 50%. Znižanje pa se ome-

juje samo za pošiljatve celih železniških voz in le če je blago naslovljeno na kako občino ali na kak deželni kulturni zavod. Tudi se mora priložiti voznemu listu tozadevno potrdilo od pristojnega okrajnega glavarstva. Ta ugodnost je veljavna do konca junija 1. 1912.

Imenovanje. Ravnatelj navtične šole v Ločinju Nikolaj Čosulich je pomaknjen v VI. činovni razred.

Dnevne vesti.

Ali bodo Čehi vstopili v vladno večino ali ne? To vprašanje sedaj beli glavo našim klerikalcem. Da jih vsaj nekoliko »potolazimo«, jim povemo to-le: Vprašanje o vstopu čeških poslancev v vladno večino je danes še odprto, reši pa se že v najkrajšem času — jutri ali pa v četrtek. Kako se bo rešilo, se pač ne da že danes povedati. Eno pa je gotovo, da vstopi v vladno večino celotni enotni češki klub ali pa nihče izmed čeških poslancev. Ako se Čehi odločijo za vstop v vladno večino, se more to zgoditi samo na temelju sklenjenega pakta z vlado. Da pa bo iz tega pakta izločen pravosodni minister dr. Hochenburger, je toliko kakor gotovo. Za slučaj torej, da sklene enotni češki klub v svoji celoti, da vstopi v vladno večino, je jasno, da bo poslanec ljubljanskega mesta, ki je v tem klubu, solidarno postal s Čehi — neglede na to, ali je to ljubo klerikalcem ali ne. Kakor smo že včeraj naglašali, bo poslanec dr. Ravnihar uravnaval svojo politiko in taktiko vselej zgolj po svojem treznem preudarku s svojimi volilci, nikdar pa ne po diktatu dr. Šusteršiča in klerikalne stranke.

Proti justičnemu ministru dr. Hochenburgerju je započel češki klub najresnejšo akcijo v parlamentu. Prvi bo nastopil proti Hochenburgerju poslanec dr. Koerner, kot drugi govornik bo se baval z justičnim ministrom eden izmed narodno-socialnih poslancev, kot tretji pa bo izperno razpravljal o germanizatornih tendencah ministra dr. Hochenburgerja poslanec ljubljanskega mesta dr. Vladimir Ravnihar. Tako nastopa češki klub in z njim dr. Ravnihar proti germanizatorju dr. Hochenburgerju. Dr. Šusteršič, kateremu je ministrski predsednik grof Stürgkh v obraz povedal, da nanj ne reflektira, pa stoji na strani in — čaka, kakor vselej čaka, kadar bi kot slovenski poslanec moral kaj storiti in ukreniti v obrambo pravice slovenskega naroda in slovenskega jezika! On spekulira samo na kравje kupčije, težko borbo za narodne pravice in interese pa prepušča velikodušno — naprednjakom!

Zakaj ne nastopajo klerikalci proti pravosodnemu ministru dr. Hochenburgerju? Znano je, da je pred meseci neki sodni uradnik prosil dr. Šusteršiča, naj bi zanj interveniral pri pravosodnem ministru dr. Hochenburgerju. Dr. Šusteršič je takrat dotičnemu uradniku pokazal vrata, češ, da s Hochenburgerjem on sploh ne občuje. Slično se je vodja klerikalne stranke izrazil tudi meseca julija. Med tem je Hochenburger imenoval za državnega pravdnika v Ljubljani Nemca, poklical za predstojnika ljubljanskega okrajnega sodišča Nemca ter s svojo osebo in avtoriteto kril nečuvne Elsnerjeve jezikovne naredbe. Sedaj bi imel dr. Šusteršič pač še več povoda, da bi z dr. Hochenburgerjem ne občeval! Toda glejte čudo golemo! Dočim se sedaj vsi slovenski poslanci kolikor mogoče izogibljajo vsakih osebnih stikov z justičnim ministrom, se vidi sedaj dr. Šusteršiča, ki je še nedavno tega kategorično izjavljal, da s Hochenburgerjem sploh ne mara občevati, v parlamentu v najintimnejših razgovorih z gospodom šefom justične uprave. Zakaj ta sprememba? Informirali smo se na najkompetentnejšem mestu in izvedeli avtentično to-le: Dr. Šusteršič sedi dan za dnevom ministru Hochenburgerju na vratu, da bi le ta potlačil kazensko preiskavo proti Kregarju in Štefetu zaradi znanih sleparij in goljufij pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Iz tega razloga tudi klerikalci ne ganejo niti z mezinem proti Hochenburgerju radi Elsnerjevih jezikovnih naredb, ker upajo na ta način najlažje pridobiti ministra, da bo ugodil njihovim željam. In v resnici je dr. Hochenburger že odredil, da se mu dopsilje sodni akt o Kregar-Štefetovi kazenski stvari. V koruptnih današnjih razmerah seveda ni izključeno, da se bo minister izpizabil tako daleč, da bo dal potlačiti klerikalcem skrajno neljubo kazensko preiskavo proti Štefetu in Kregarju. Če mislijo klerikalci in Hochenburger, da bodo s tem spravili Kregar-Štefetovo afero s sveta, se temeljito motijo, ker imamo hvala bogu še sredstva, da lahko klerikalcem in Hochenburgerju posteno posvetimo, ako bi se skušalo klerikalne lonovščine na nedopusten način odtegniti roki pravice!

Klerikalni nasori o pravicah župnikov. V soboto popoldne se je vršila pred tukajšnjim okrajnim sodiščem razprava o tožbi nekega posestnika iz Notranjih gor proti župniku Francu Hönigmanu z Brezovice zaradi prestopka zoper varnost časti. Obtoženi župnik je namreč prišel ob priliki bere vsled napačnega tolmačenja svojih pravic v preprič obožiteljem in ker se ta ni hotel vdati, ampak si upal svoje naziranje celo utemeljevati, je to župnika tako razjezilo, da mu je rekel, da je zanj še premlad in preneumen. Župnik je seveda te besede tajil, dokler jih niso vse zaslišane priče potrdile. Vsled tega je predlagal obožitelj obsodbo župnikov zagovornik pa, da se naj njegovega klijenta oprosti, češ, da je kot župnik upravičen svojemu faranun nasproti tako nastopiti, če se mu ta drzne po robu postaviti in da vsled tega inkriminirane besede »ti si preneumen« ne morejo biti žaljive in tedaj tudi ne kaznive. Pač čudne pojme imajo ti klerikalci o pravicah župnikov! Če si upaš v katerikoli stvari župniku ugovarjati, je že opravičen te javno zasmehovati in opovirati. Zagovornik je tudi podal dragoceno priznanje, rekoč, da besede »ti si preneumen« sploh niso žaljive, češ, »pri nas klerikalci je vendar ta način občevanja »Gang und Gäbe«. No, sodišče je bilo drugega mnenja in je župnika obsodilo zaradi žaljenja časti na 40 K globe, odnosno 48 ur zapor.

Klerikalci in volitve v trgovsko in obrtno zbornico. Kakor nam poročajo iz obrtniških krogov, se klerikalci že prav pridno pripravljajo na volitve v trgovsko in obrtniško zbornico. Sestavili so že poseben volilni odbor, ki je že marljivo na delu. Pri teh volitvah računajo v prvi vrsti na neučejnost naprednih krogov, ter hočejo z nevtrudnim delom in neumorno agitacijo dokazati, da lahko zmagajo tudi brez goljufij in sleparij. Opozorjamo naprednjake, naj stoji na braniku in naj ne odlagaajo z delom do zadnjega trenutka, sicer se lahko pripeti, da nas klerikalci presenetijo prav tako, kakor pri zadnjih volitvah v to korporacijo.

Česka revija o slovenskih klerikalcih. Veleugledna češka revija »Slovensky Přehled« piše v svoji zadnji številki: »Slovenci bridko občutijo na vsem svojem životu težko roko klerikalca. Naj se gre za kakršnikoli korak ali podjetje v javnem življenju, vse se preprečuje ali uničuje, ako ni to po volji klerikalni gospodi v deželi. Ničesar ne pardonirajo, niti podjetij vsenarodnih in za Slovence življenske važnosti.« Družbo sv. Cirila in Metoda, to slovensko »Ustředno Matico Školskou«, je zadelo klerikalno prokletstvo, čim so bili v odbor izvoljeni neklerikalci. Od tega časa jo klerikalci skušajo uničiti. Tako postopajo vselej in povsodi. Tako je tudi s vseučiliškim vprašanjem. Poročali smo že o klerikalnem odporu proti slovenskim docenturam v Pragi. V tem odporu postopa Šusteršičeva stranka popolnoma na klerikalni način. Ker ni dijaštvo — tudi klerikalno ne — na povleje dr. Šusteršiča in njegove družine hitelo v Krakov, so vzeli na pomoč denar. Dijaki, ki so se zavezali, da gredo v Krakov, so dobili deželne stipendije. Poleg tega se imajo proti praškim slovenskim docenturam ustanoviti slovenske docenture v Krakovu. Deželni odbor, ki je v klerikalnih rokah, je že pozval duhovnika dr. Lenarda, naj se habilituje za slavistiko v Krakovu. Ta okolnost dokazuje najjasneje, da smatrajo klerikalci slovensko vseučiliško vprašanje za stvar čisto politično, ne pa za kulturno in znanstveno. Dr. Lenard spada sicer k podpirateljem in oznanjevalcem katoliško-poljskega vodstva v slovenskem gibanju (primerjaj njegovo anonimno brošuro »Der Panslavismus« 1906.), k krakovski šoli katoliškega slovanstva, ki se razvija v zanimivo nasprotstvo pravoslavnega slovanstva, toda slavisti ali vsaj znanstven slavistični delavci pa on ni. Toda slovenski klerikalci so mnenja, da tudi v znanstvu odločuje zgolj politična pripadnost tako, kakor hočejo, da bi odločevali v vsem ostalem življenju. Nedavno tega so se silno razjarili radi imenovanja sežanskega okrajnega glavarja A. Rebka za okrajnega glavarja v Gorici, ker leta ni klerikalnega mišljenja. A niso se samo ujezili, marveč so celo tajno proti njemu delovali, da bi bil raje imenovan za goriškega okrajnega glavarja Lah ali Nemec...

Blamirana »podpota poč«. Napredna zmaga pri občinskih volitvah v Dolenji vasi, je klerikalce silno poparila. Ker si s poteklimi sredstvi niso mogli več pomagati, so skušali z intrigami vsaj to doseči, da bi ne bil izvoljen za župana znani narodnjak g. Ig. Merhar. Zato je poslal junak podrite peti vsem občinskim odbornikom v Dolenji vasi to-le pismo: »Strogo tajno in zaupno! Blagorodni gospod! »Slovenski Narod« z dne 9. novembra t. l. poroča iz Dolenje vasi telegrafčno: »Napred-

na zmaga v Dolnji vasi. Vzlic nečuvemu klerikalnemu terorizmu in pritisku je pri današnjih občinskih volitvah zmaga napredna samostojna kmetijska stranka v vseh 3 razredih in v treh podobčinah. Ker mi ze znano splošno mnenje ljudstva, ki se nikdar neče prištevati liberalni stranki in vem tudi o vas, da ste bili vedno med pristaši S. L. S., sem prepričan, da nikakor ne soglašate z g. županom, ki je to neresnično vest, ki je celi občini škodljiva, v svet spravil. — Opozoriti vas moram, da bo ta župan najbrž edini v mojem okraju, ki javno po časopisih proglašala obično in vas gospode odbornike za liberalce. Kolikor se je dosedaj volilo po mojem okraju, so vsi župani pristali naše stranke. Pomislite škodo, ki jo bo imela od tega vaša občina, ker ne bo vpoštevan njen glas ne v čestnem odboru in sploh nikjer, kjer ima naša stranka večino. Večino ima pa povsod. (!!) Ker mi je mnogo na tem, da ne bo edina dolnjevška občina v nasprotju z vsemi drugimi, želim, da si za župana izberete moža iz svoje srede, ki je pristaš naše stranke. Predlagam vam, da združite svoje glasove na gospoda: **Marijo Oražem, Dolnjevšav ali pa: Pavel Česarek, Nemškavas,** ki nista nič manj sposobna, kot sedanj župan. Ne gre toliko za osebo, kakor za stranko in oba sta pristaša S. L. S. Opozorjam vas, da je volitev župana tajna — po listkih. Z odličnim spoštovanjem / Franc Jaklič, drž. in dež. poslanec. Dobropolje 17. novembra 1911. Ni nam pač treba omenjati, da to »strogo tajno in zaupno« Jakličovo pismo ni nič zaleglo, zakaj za župana je vkljub Jakličevi spletki bil izvoljen splošno spoštovani in veleugledni g. Ignacij Merhar.

+ **Županska volitev v Krki.** Pri občinskih volitvah v Krki je bilo izvoljenih 13 pristašev župnika in 12 pristašev kmečke stranke. Župnik je bil sicer jako nevoljen, da ima njegova stranka samo en glas večine, vendar je upal, da bo že imel obično v oblasti, samo če spravi na županski stolec sicer pokornega moža. — Županska volitev je bila večeraj in glej, zdaj je dobil župnikov kandidat samo 12 glasov; izvoljen je pa bil s 13 glasovi za župana kandidat kmečke stranke lesotroec in veleposestnik Poljanec. Klerikalci pihajo jeze; upajmo, da se ne bodo razleteli!

+ **Iz ljudskošolske službe.** Kot suplenta na ljudski šoli v Trzinu je imenovana gđ. Olga Kalingerjeva. Suplenta na ljudski šoli v Domžalah Ana Vadal je imenovana za provizorično učiteljico v Suhorju.

+ **Iz politične službe.** Okrajnemu glavarstvu v Novem mestu dodeljeni konceptni praktikant g. Gustav Golia je med 20. in 21. t. m. položil izpit iz politične upravne službe z izvrstnim uspehom.

— **Župnik Renier se je oglašil.** Kakor se čitatelji gotovo še spominjajo, smo pred nekaj dnevi poročali, da kroži govorica, da je bivši župnik v Krškem Janez Renier prestopil k protestantizmu in se na Dunaju poročil. Danes lahko tudi povemo svoj vir: Renierjeva sestra je to sama povedala, da ji je brat to pisal. Zda se je oglašil Renier in sicer v »Grazers Tagblatt«, kjer priznava, da je sestra to pisal, pravi pa, da je to le ironično mislil in da ni prestopil k protestantizmu in se tudi ni oženil. Stori tega ni, samo svoji sestri je to ironično pisal. In seveda se mu še sanjalo ni, da bi mu sestra to verjela. Res, čuden patron, ta Renier, ki taka naznanila svoji sestri ironično piše. Zda res ne vemo, pričem da smo. Ali se je morda Renier na levo roko poročil? — Renierjeva izjava pa ni omejena samo na to res čudno pojasnilo njegovega pisma lastni sestri. Porabil je to priliko, ki ga velja 300 K, da je tudi o drugih stvareh povedal svoje mnenje. Tako pravi, da tekom svojega dvajsetletnega službovanja, ni imel nikoli zadostnega vzroka pregrešiti se proti celibatu. To mu je verjamemo, saj poznamo njegova nagnjenja, ki so bila tudi sodnijsko preiskovana. To poznanje Renierjevih navad je bilo pač vzrok, da so ga celo duhovniki na ceditu pustili. Javno pravi, da je zato odstopil in zapustil deželo, ker niti pri stanovskih bratih ni našel zaslombe. To je tako razumeti: škof bi bil moral začeti kanonični proces proti Renierju, a ker ima Renier v rokah neka škofova pisma, ki se tičejo premoženja rajke Hočevarice, je zahteval, naj mu škof dovoli prostovoljno odstopiti in škof se je vdal. Renier je zapustil Krško. Zda živi na Dunaju kavalirsko. Nosi se civilno, jaha v praterju med aristokrati, sedi v gledališču v loži in živi kakor nek angloški lord. Omejeva mu to življenje, denar ranke Hočevarice. V »Grazers Tagblatt« pravi, da se smatra samo za oskrbnika tistega Hočevaričnega denarja, ki ga je podedoval. Kaj pa je s tistim, ki ga je izmolzel pri Hočevarici za njenega življenja? Končno pravi Renier, da v dokaz, na kakšen način bi

se mogel kulturni nivo kranjske dežele povzdigniti, daruje — 300 K za nemški schulverein. — Nemci so lahko ponosni na to darilo in na tega svojega najnovejšega brata. Imajo zdaj več enega Eulenburgovca in poštenjakoviča!

— **Umrli** je v Ljubljani v deželni bolnici po daljšem bolehanju 37-letni poštni asistent g. Leopold Klepeč. Klepeč, ki je bil vrl tovariš in zaveden uradnik zapušča vdovo z enim otrokom. N. v. m. p.

— **V spanju zgorel.** Snoči ob 11. je šla Marija Oražem, žena bivšega uradnika »Kmetijske družbe« Ivana Oražma, iz gostilne, kjer je stregla gostom, v svoje stanovanje. Ko je odprla vrata, je opazila, da je vsa soba polna dima. Odprla je okna in hitela k postelji, kjer je spal njen mož. Našla ga je opečenega in mrtvega. Najbrže je v postelji kadil cigareto. Med tem je zadrževal in cigareta je vžgala posteljno opravo. Nastali dim je moža zadušil. Pokojnik je bil svoje dni narodnjak, v zadnjem času pa se je prelevil v klerikalca.

— **Poroka.** V soboto dne 25. t. m. se je poročila gđ. Maša Kersnikova, hčerka umrlega pisatelja Janka Kersnika, z g. dr. Konstantinom Kouvalinko, okroglim zdravnikom na Brdu. Najsrečnejše čestitke!

— **Iz Medvoda** nam pišejo z dne 27. novembra. Fajmoštru Brenčetu so zmešale občinske volitve glavo tako, da ne ve več, kaj dela. Danes je bila poroka Črnetova, določena ob devetih dopoldne. Ko pa pride ženin z nevesto in svati k poroki, ga župnik ni hotel poročiti. »Veš, ne vem, ne morem, veš vojaška no je postava, dolžnost, moram v Ljubljano, bo pa popoldne, veš popoldne bo tista sveta, hočem reči, poroka.« Nič ni pomagalo, da je ženin klet, da je nevesta jokala, fajmošter je moral v Ljubljano po agitacijske žegne, ker je imel popoldne povabljen nekatere volilce na zaupen volilni sestanek. Brenče brenči, volilna strast mu je vzela še tisto razsodnost, ki jo je imel v svoji puhli glavi. Jele so se pa tudi odpirati oči našim davkoplačevalcem. Vidijo namreč, da nima fajmošter nič talenta in nikakega sleđu blagosrčnosti. Tu si mora vsak misliti, da se fajmošter ne peha zastoj, da si obeta od odbornikov, katere on kandidira, veliko dobrot in zakladov sveta. — Može, bodite pametni in možati! Ne volite v odbor ne primumnjene Pomarančarja, ne njegovih lizunov, zaupajte pa občinsko gospodarstvo modrim in samostojnim možem!

— **Litijske novice.** Naš poštar g. Joško Modic je predstavljen v Kamniku in mora že 1. decembra nastopiti ondi službo. Kamničanom čestitamo, da dobijo tako vestnega uradnika in ljubeznivega tovariša. Namestovala ga bo tukaj nekaj časa gđ. Zore, ki je tudi prijazna in postrežljiva uradnica. — Večeraj (ponedeljek) popoldne se je poročila gospica Marija Damjan, hči posestnika in pristaša narodno-napredne stranke g. Josipa Damjana z g. Srečko Gruberjem, c. kr. finančnim nadstražnikom iz Zatičane. Bilo srečno!

— **Skoljski dom** v Litiiji je dograjen in bo odprt za sezono. Stavba je izredno okusna na zunaj, znotraj pa praktično razdeljena z najboljšo porabo prostora. Vsi stropi so železobetonski. Prav tako je ravna streha, da je stavba, čeprav sredi hiš, popolnoma ognjevarna. Sredi Litiije je velika težava s protorom, zato nam je stavba na trdnja ing. Hugo Uhlir jako ustregla, da je konstruirala ravno streho. Mogli smo parcelo popolnoma zazidati, na strehi smo pa pridobili še en prostor enake velikosti, ki bo poleti lahko služil za proste vaje ali pa gostom kot restavracijski vrt.

— **Kmetijske šole** na Grmu si je ogledal dne 24. t. m. ministerjalni tajnik v poljedelskem ministrstvu, pl. Pichler. Prišel je v spremstvu deželnega glavarja pl. Šukljeta in se je zlasti zanimal za uredbo zimске in letne šole in za uredbo gospodinskega tečaja.

— **Za mlade obrtnike in trgovce.** Opozarjati moramo, da prične trboveljska družba na nekem kraju, kjer sedaj še ne deluje, v najkrajšem času s kopanjem premoga v velikem slogu. Z delom se prične, kakor hitro izvrše predor, katerega je že 450 metrov obokanega. Dobro bi bilo, da se poskrbi za priselitev narodnih obrtnikov, drugače pridejo Nemci, ker bo v kraju lep zaslužek. Sedaj je v trgu par hiš na prodaj, ki bodo čez leto dni za 100% dražje. Tudi par lepih stanovanj je še na razpolago. Dobro bi v tem kraju izbral 1 brivce (do sedaj nobeden), 1 manufakturst (do sedaj eden), 1 krojač (do sedaj 1), 1 kolar (do sedaj 1), 1 sedlar (do sedaj nobeden), 1 rnar (do sedaj nobeden), 1 sodar (do sedaj nobeden), 1 ključavničar (do sedaj 1), 1 zidarski mojster (do sedaj nobeden) in ena šivilja (do sedaj nobena). Opozarjamo mlade in podjetne ter s denarjem vsaj deloma založene obrtnike, da se bodo dalo v tem kraju lepo zaslužiti. Kateri kraj je to, se izve v uredništvu našega lista.

— **Za odgovor** je priložiti znanke.

— **Kratek odmor.** Valentin Pirnat, 33letni kovač iz Stopič pri Novem mestu je bil v nedeljo, 26. t. m. izpuščen iz prisilne delavnice v Ljubljani. V ponedeljek je prišel v Novo mesto in si privoščil dobro mero novega cvička, ker je imel pri sebi 30 kron zaslužka iz prisilne delavnice. Prepisal se je s sejmari in odšel iz prepisa s krvavim licem po glavni cesti, razgrajajoč in razsajajoč, kjer ga je ustavil službujoči stražnik. Pirnat se je vrge predenj, se oklenil stražnikove desne noge in sablje, in suval stražnika, hoteč ga podreti. Nato je iztrgal stražniku sabljo, mu pretrgal prsno vrv in suval in razgrajal. S težavo so ga spravili štirje možje na magistrat, odkoder pojde pred okrožno sodišče po enodnevnem odmoru.

— **Zopet tatvina na metliški pošti.** Ko so se v soboto peljali trije orožniki v poštnem vozu iz Novega mesta proti Metliki, je bil ukraden enemu orožniku s strehe poštnega voza kovčeg. Tatni še niso dobili.

— **Poroka.** V ponedeljek, dne 27. t. m., se je poročil v Idriji gospod Jakob Kosjek, c. kr. inšpek. asistent, z gospico Josipino Krapč. Čestitamo!

— **Divjega mačka** je na Barki pri Divači ustrelil 26. t. m. g. Rudolf Pogačnik iz Divače. Maček je 6½ kg težak.

— **Elektrodiagnostika.** Spored za torek 28., sredo 29. in četrtek 30. novembra: Popoldanski spored: Strah pred črno roko. (Komično.) Angleške posesti. (Krasen naravni posnetek v barvah.) Dva dobra psa čuvaja. (Zelo komično.) Ribarica. (Zanimiva drama.) Doživljaj roko-borca. (Jako komično.) Večerni spored ob 7., 8. in 9.: 1000 metrov dolg film Aste Nielsen Goreča nagnjenja. (Gledališka drama z nenadomestljivo umetnico Asto Nielsen.) Samo na sebi priporočljivo! Jako prikupljiva igra! Pozor! V petek, 1. decembra specialni večer z ameriškanskim učinkovito dramo: Bela roža iz divjine in Fricova prva ljubezen. (6 letni Fric igra svojo komično vlogo z neverjetno sigurnostjo. V soboto, dne 2. decembra: Maščevalce svoje časti. (Svetovna slika Nordisk-film Co. Senzacionalno.)

— **Elektrodiagnostika.** Danes in še dva dni predvaja se pri večernih predstavah krasna gledališka drama »Goreča nagnjenja« z Asto Nielsen, zvezdo kinematografije v glavni vlogi. Slika je jako zanimiva. Zopet se nam nudi prilika, pogledati in občudovati to umetnico, ki tako naravno igra vse, tudi najtežje vloge. Že samo Asta Nielsen, ime te velike umetnice, zadostovati mora vsakemu, da si pogleda to sliko. Film je 1000 metrov dolg.

— **Areacije.** Od sobote na nedeljo je mestna policija aretovala 16 oseb in sicer 4 radi postopanja. Med temi je bila tudi brezposelna služkinja Franičska Jagodičeva iz Dobrave pri Kamniku, katero preganja tukajšnje okrajno sodišče zaradi suma prestopka 460. kaz. zak. Istotako je zaradi postopanja aretovani Fran Kaplja sumljiv neke tatvine; postopač Jakob Škorja se je vrhu tega pa še na vsak način hotel izogniti vojaški dolžnosti. Nadalje so bile prijete štiri osebe brez sredstev, 4 zaradi nočnega razgrajanja, dve zaradi tepeža, ena pa zaradi nevarne grožnje. Od nedelje na ponedeljek je bilo aretovanih pet oseb in sicer je bila ena deklica z dežele prijeta, ker je pobegnila od svojih staršev. Nadalje so bili večeraj tudi v idiličnem Mestnem logu zasaceni štirje »črni bratje«, kateri so s kuhali za kosilo 3 kg prašičeve glave. Ker so se gozdnemu čuvaju nekaj krhali, je prišla ponje policija in vse štiri aretovala. Za aretacijo jim ni bilo nič in so obžalovali le, ker niso mogli zavžiti svoje priljubljene prašičevine. Policijski urad je določil vsakega aretovaneu svojo plačilo.

— **Neprijetnost »dobrodolih«.** V nedeljo zjutraj sta na južnem kolodvoru v Trstu izstopila iz kupeja II. razreda dva izredna pasaširja in sicer leta 1895. v Zaklaneu pri Vrhniki rojeni bivši pekovski vajenec Matevž Škof, in njegov prijatelj, katerega je tamošnja policija takoj sprejela in aretovala. Zadeva je bila ta-le: Ponoči je začel Trčkov pekovski pomočnik na Bregu pri vratih neko škripanje in ko je postal nato pozoren, je opazil, da je izginila neka nočna prikazen na ulico. Takoj je o tem obvestil svojega mojstra, kateri je pregledal po stanovanju in pogrešil v omari 556 K denarja. Zadevo je hitel ovaditi policiji, ki je dognala, da sta se z vlakom proti Trstu odpeljala zgoraj navedena mladeniča, ki je o tem brzojavno in telefonično obvestila tržaško policijo, katere ju je z veseljem sprejela v svoje okrilje in izročila tržaškemu sodišču, katero ju bode v kratkem dalo eskortovati ljubljanskemu.

— **Ukradeno kolo.** Kakor smo že poročali, je bilo pred kratkem v Wolfovi ulici št. 10 ukradeno trgovcu g. Golobu »Helical« kolo. Glasom po-

liciiji došlega orožniškega sporočila je to kolo pounjal v Velenjah nekemu trgovcu za 26 K nek okoli 35 let star človek. Ker se je zadeva dozdevala trgovcu sumljiva, je takoj javil orožništva. Med tem so pa neznanec postal tla prevroča, vsled česar je kolo popustil in jo neznanu kam odkuril.

— **Čez deset let** prišel nazaj v hišo pokora. Meseca julija leta 1901 je od dela pobegnul 24letni prisiljenec Engelbert Huber, katerega niso mogli dobiti celih deset let. Šele sedaj so ga izsledili na Tirolskem in ga izročili nazaj v hišo pokore.

— **Ukradeni kolesi.** Danes zjutraj je bilo g. Valentinu Accettu na dvorišču hiše št. 16 na Dunajski cesti ukradeno že obrabljeno zelo blatno kolo »Preciosac«, vredno 80 K. Kolo je črno pleskano, kolesi imate znotraj rdeče obroče, peresa pri sedlu so nova, prestavna plošča je polna in ima napis »Preciosas«, pod sedežem ima torbico za orodje, tovarniška številka je pa 103.194. — Večeraj popoldne je bilo pa mesarju Jožefu Anžiču iz veže na Poljanski cesti št. 21 ukradeno staro, že zelo obrabljeno kolo »Tribuna«, ki ima visoko zakrivljeno balanco, je črno pleskano, ima še dobro pneumatiko in je vredno 50 kron. Pred nakupom se svari.

— **Psa odpeljal** je dne 19. t. m. nekdo okrognemu zdravniku dr. Ernstu Mayerju v Spodnjem Logatu. Psiček, (mali spie), ima dolgo rjavo dlako, na gobčku pa belo pego. Kdor ga dobi, naj ga obdrži in takoj obvesti lastnika, kateri je zadovoljen povrniti vse stroške.

— **Tatvina.** Večeraj sta bila železničarjevi ženi Ivanki Steinerjevi iz vrtnice utice na Hranilnični cesti ukradena dva velika domača zajca, vredna 14 K.

— **Nezvestost** je večeraj dopoldne obšla na Sv. Petra nasipu delavka Valerija Šusteršičeva, ki so jo z rešilnim vozom odpeljali v deželno bolnišnico.

— **Delavsko gibanje.** Večeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 40 Macedoncev, 14 Hrvatov in 5 Slovencev, nazaj je prišlo pa 100 Hrvatov in 30 Slovencev. Iz Pasave se je vrnilo v svojo domovino 50 Hrvatov in Macedoncev.

Društvena naznanila.

— **Telovadno društvo »Sokol«** v Ljubljani priredi dne 5. decembra zvečer v društveni telovadnici svoj običajni »Miklavžev večer«. Društveni odbor je ukrenil že vse predpriprave, da se večer završi kar najprijetnejše ter v največje veselje naših malih.

— **Telovadnemu društvu »Sokol«** v Štepanji vasi je blagohotno naklonil gosp. Josip Seidl, trgovec in posestnik v Šiški ustanovnjino 100 K ter s tem društvu, ki potrebuje denar za nabavo orodja, znatno odpomogel. — Za njegov plemeniti dar se mu društvo najiskrenejše zahvaljuje. Da bi našel dosti posnemalcev!

— **Akad. društvo slov. tehnikov** na Dunaju. II. redni občni zbor društva se vrši v soboto, dne 2. decembra t. l., ob osmih zvečer v restavraciji »zur goldenen Glocke«, V., vogal Schönbrunnerstrasse 8 in Kettenbrückengasse 9. Slovanski gostje dobrodošli!

Prosvetla.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Danes, v torek se poje prvič na slovenskem odru »Ples v operi«, ki jo prištevajo k takozvanim klasičnim operam, ker je njena glasba umetniško skrbno, izvirno in veleokusno delo finega muzika in njen libretto brez banalnosti, brez modernih »šlagorjev« cirkuske efektčnosti. Vsa opereta je elegantna in decentna. Sodelujejo vse operetne pevke in pevci, ter je opereta prav skrbno pripravljena. Predstava je za nepar. — V četrtek ista opereta (za par). — V soboto »Reka« M. Halbeja.

Izpred sodišču.

— **Izpred deželnega kot vzklicnega sodišča.**

— **Blamirani vipavski klerikalci.** Pred občinskimi volitvami v Vipavi, ki so se vršile dne 2. septembra, se je razvila v trgu Vipavi, kakor tudi v sosednih podobčinah Zemon in Gradisce, ki volita z Vipavo, zelo živahna agitacija. Naprednjaki so pred vsem ostro kritizirali zavoženo tržno gospodarstvo, vsled česar imajo vsi občani občutno škodo, in so pozivali volilce, da naj napravijo temu neredu konec s tem, da spravijo na krmi-lu boljše moči, kot so bile do sedaj. Pri tem je posebno poudarjal odločen naprednjak, posestnik Jože Krhne v Vipavi, da tak moč, ki dovoljuje iz blagajen javnih korporacij, kar po 100 K nagrade samo zato, da se ne vrši kje ples, gotovo ni priporočljiv za občinsko gospodarstvo. To je namreč merilo na posestnika v Vipavi in

deželnega poslanca klerikalne stranke Mirka Perhave. Perhave je tožil zaradi tega naprednjaka Krhnetu in Hrovatina, ki je tudi to govoril, zaradi razžaljenja časti. Perhave je v svoji obtožbi poudarjal, da je rekel Krhne, da je on dal iz gozdarske blagajne požarni brambi v Vipavi 100 K nagrade, če ne priredi na Šmarni dan, kot je bila navada vsako leto, običajnega plesa. Krhne je zanikal krivdo v toliko, da je rekel, da je dal Perhave nagrado iz gozdarske blagajne, marveč, da je trdil povodom agitacije, da se je dala nagrada, ali pa, da je Perhave dal 100 K za ples, za kar pa je ponudil tudi dokaz resnice. Priče so potrdile, da je Krhne res tako govoril, ne vedo pa, če je imenoval pri prvi trditvi Perhave. Le ena priča neki Premru, je izpovedala, da je rekel Perhne: »No, kaj pa Miro, ki je dal 100 K za ples!« Pri tem pa, kot je razvidno, ni imenoval Krhne nobenega fonda, iz katerega je Perhave dal omenjeno nagrado. Ugotovilo pa se je pri tem, da je dobila požarna bramba res 100 K nagrade in ni priredila plesa. Zaradi tega pa so bili vsi občani nejevoljni, kajti denar je šel iz njihovih žuljev, in res čudno gospodarske nazore mora imeti oni, ki daje samo zato, da se ne vrši na Šmarni dan ples, kar 100 kron nagrade. Najlepše pri tem je pa še to, da je Perhave res obljubil požarni brambi nagrado in pripomnil, da bo plačal nagrado iz svojega žepa, če ne bo nagrade dovolil odsek. Minul je Šmaren, plesa ni bilo, blagajnik požarne brambe pa je zastoj čaka-l na 100 K. Ker je bila požarna bramba s tem, da ni priredila plesa, oškodovana, in odseka za obljubljenih 100 K ni mogla tožiti, ker odsek o tej nagradi do takrat niti sklepal ni, je tožila požarna bramba Perhave na vplačilo 100 K. Perhave je bil takrat tudi obsojen. Na to pa je vendar izposloval Perhave pri gospodarskem odseku sklep, da se dovoli požarni brambi podpora za dve leti v znesku 100 K. Sodišče v Vipavi pa je smatralo kljub temu dokaza resnice za nedoprineselega, ker se ni dokazalo, da je dal Perhave nagrado za ples iz gozdarske marveč iz gospodarske blagajne. Krhne je bil obsojen na 30 K globe, Hrovatin pa je bil oproščen, ker žalitve ni govoril na javnem prostoru in ne vpricho več ljudi. Pri vzklieni obravnavi pri deželnem sodišču v Ljubljani je trdil zastopnik Krhnetu, da je Krhne res uporabil smešno sovraštvo Perhave do plesa kot agitacijsko sredstvo, ki pa je jako objektivno sredstvo, kajti opravičena je ostra kritika proti onemu, ki dovoljuje in izposluje denar iz javnih blagajen, denar, ki je last vseh solastnikov, za nagrado požarni brambi samo za to, da ta ne priredi plesa. Perhave je pokazal v svojo obrambo preveč občutljivosti in igra tu popolnoma brezpomembno igro z blagajnima gospodarskega in gozdarskega odseka. Bistvo očitka tiči le v tem, da se je dalo javno premoženje za opustitev plesa. To se je tudi res zgodilo. Vzklieni senat je po kratkem posvetovanju sklenil, da se vzklije tožnika Perhave glede opustitve obsojbe Hrovatina zavrne, vzklicu Krhnetu pa je priznalo sodišče ugodilo in Krhnetu oprostito popolnoma krivde in kazni, zato pa obsojilo Perhave v povračilo vseh stroškov. Ta povorek se opira na to, da Krhne ni storil s tem očitanjem nič razžaljlivega in ni očitel Perhaveu nič nečastnega, če: gotovo je, da Perhave lahko, če se mu ljubi kot tako zagriženemu sovražniku plesa, obljubi in izposluje kakšni požarni brambi nagrado, zato, da ta ne priredi plesa.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

— **Žrtov klerikalne vzgoje.** Odkar je dvignil general nerazumne mase v svojem zloglasnem govoru v »Un-ionu« svoj bojni klie proti liberalcem in ščuval krščanske bojovnike, kakor Čuka, bogoljubine in druge junake, naj liberalce ubijejo in pomečejo v grapo, opažamo že lepe sadove tega nauka. Zapeljano ljudstvo v svoji slepoti uboga svoje politično nestrne voditelje, pusti se zapeljavati k usodnim dejanjem, ne pomisli pa, da nosi posledice tega dejanja vsak vedno le sam. Po kostanj gre v ogenj za svoje gospode, opekline pa skele le njega in celo njegovo rodbino. Tak žalosten slučaj je storil snov večerajšnje popoldanske porotne obravnave. — Anton Špenko, 17let-ni posestnikov sin iz Sela pri Vodica-h, se je pomešal tudi med to, od klerikalcev nahujskano mladež in je sodeloval pri različnih klerikalnih priredbah in igrah. — Dne 4. novembra so šli mladi stebri klerikalne družbe k organizatu, da se pogovore glede skušnje za igro »Rdeči nosovi«, ki so jo hoteli prirediti. Od organista so šli v gostilno k Zupanu. Tam je sedel tudi 59letni posestnik Podgoršek, ki je bil zaveden kmet in odločen pristaš kmečke neodvisne stranke. Podgoršek je bil v gostilni popolnoma miren in ni povzročil, kar potrdijo

dosledno vse priče, nikakega prepira. Pač pa se je obregnil vanj ta mladi fant Špenko in nahrulil Podgorška: »Ti proklet' dedec, spat pojdi, saj ti je že čas iti!« Bilo je to okoli 9. zvečer. Špenko je imel namreč staro jezo na Podgorška, ker ga je zvečer dne 13. avgusta napodil iz svoje hiše. Podgoršek je imel takrat »nasad« in pomagal je prišel tudi Špenko. Toda ta je tako nagajal vsem, da ga je Podgoršek, ki je bil sicer jako miren človek, izgnal iz hiše. Malo po 9. zvečer je šel iz gostilne Podgoršek, takoj za njim pa je šla klerikalna gledališka družba, z njo vred tudi Špenko. Podgoršek je bil dobre volje in daleč pred njim zavpil parkrat, kakor je to obče navada veselih ljudi na kmetih, da vpijejo za šalo »auf!« — Špenkotu se je razvnela jeza, premagalo ga je maščevanje in kljub opominu svojih tovarišev je šel naprej, stopil preko neke njive, se oborožil po poti z 2 1/2 m dolgim debelim kolom in prehitel Podgorška. Stopil je predenj kakih 5 minut pred Selom in zavpil: »Holt, oče!« Pri tem pa je zadel težak kol Podgorška na glavo. Podgoršek je padel in obležal. Špenko pa je nesel kol nazaj, kjer ga je dobil in šel mirno k skušnji in igral prav dobro svojo vlogo v »fidejih nosovih«. Po skušnji je šel zopet na mesto svojega zločina in našel Podgorška, kakor pove sam, na tleh, približno za 2 koraka od mesta, kjer je padel. Podgoršek se ni zavedel, le hropeč je prav težko. Nato je Špenko srečal na cesti zidarja Grogorja Zupana, ki se je vračal od dela. Temu je povedal, da leži na cesti »Jožefovec«, tako so rekli po domače Podgoršku. Ker Zupan ni mogel verjeti, da je to res Podgoršek, mu je Špenko posvetil celo sam z vžigalicami. Nato sta poklicala Janeza Kosca, šli so s Kosčevim vozom na mesto uboja in prepeljali Podgorška domov. Podgoršek je že med potjo umrl. To je dejanski stan, ki ga navaja obtožnica, potrdi obtožene sam in vse priče. — Špenkoto so prijeli orožniki šele drugi večer. Skril se je pod očetovo posteljo v domači kamri. — Koncem dokazovanja je konstatiral predsednik porotnega senata dvor. svetnik Pajk resnici na ljubo, da je pisal neki ljubljanski list, da se je izrazil pred preiskovalnim sodnikom obtožene: »Nič se ne kesam, kaj pa je to!« Mati njegova je baje rekla: »Sv. Matija je bil tudi ubijalec, pa je le svetnik postal«, in oče pa: »Prav je storil fant, da ga je ubil, je saj enega liberalca manj!« — to pa se pred preiskovalnim sodnikom ni govorilo. — Državni pravdnik Luschan poudarja, da je brezpomembno, kam je Špenko Podgorška zadel, bistvo krivde je, da je šel s takim kolom v sovražnem namenu nadenj in ga udaril. Odgovoren je za vsako poškodbo in seveda tudi za smrt.

Porotniki so po kratkem posvetoivanju pritrdili glavno vprašanje glede hudodelstva uboja s soglasnim »da«. Zagovornik obtožencev ga je priporočal s toplimi besedami izredni milosti sodnikov. Špenko je bil obsojen na dve leti težke ječe in je dolžan povrniti vdovi Podgorškovi 60 K za pogreb in 10 K za zdravnik. Z odškodninskimi zahtevkom 4000 K za otroke pa je zavrnilo porotno sodišče vodo, ki ima doma 7 otrok, izmed katerih je najstarejši fant 21 let star, najmlajša hčerka pa 3 leta, naciivilnopravno pot. Obtoženec oče je star 62 let, mati njegova 46 let in imata doma še tudi 5 otrok. — Tako uničujoče nestrpna klerikalna gonja slovenske rodbine.

Iz deželne šolskega sveta.

Imenujejo se: Ivana Logar za Trstenik; Ivan Veber za Spodnji Log; Anton Knap (nadučitelj) za Vrabčah; Bogomir Fegec za Planino; Friderik Trost (nadučitelj) za Dolenjo vas; Josipina Arh za Bohinsko Belo; Al. Novak za I. mestno deško šolo v Ljubljani; Pavel Gorup za III. mestno deško šolo v Ljubljani; N. Ambrožič stalnim suplantom v Ljubljani; Robert Ciglar za Višnjo goro; Franja Bezelaj-Bajec za Žalno; N. Pirkovič in Roza Pirkovič za Svibno.

Razširi se šola v Bohinjski Beli na dvorazrednico.

Upokoje se: Henrik Paternost (začasno); Ana Zarnik v Moravčah. S 1. januarjem 1912 se pomaknejo v višji plačilni razred: v I. razred: Avgust Stefančič, Juri Erker, Georg Erker (nadučitelj), Ivan Wochinz, Ivan Toman, Fran Gale, Henrik Paternost, Marija Bezelaj-Michl, Avgust Pirc, Ivan Rudolf, Josip Azman, Alojzij Erker, Anton Likozar, Fran Laznar.

V II. razred: Ivan Perko, Rajmund Menžan, Fran Verbič, Franja Lunder, Ivan Malnarič, Olga Wurner, Ferdinand Juvane, Ivan Šemerl, Matija Petschauer, Karel Javoršek, Martin Matko, Ivan Kiferle, Anton Benedičič, Franciška Zebre, Antonija

Vohinz - Mikota, Franc Skulj, Vincencija Puppis - Stuchly, Josipa Šušteršič, Marija Mohorčič, Adolf Sadar, Ida Mally, Hermina Megušar-Goslar, Jakobina Naglas, Ana Krašovec, Fran Grailand, Ivan Lackner, Fran Lavtizar, Apolonija Fatur.

V III. plačilni razred: Franc Pirc, Julijana Kalin, Ivan Mercina, Josip Kopal, Andrej Kenič, Franja Vilhar, Amalija Hink, Ema Miselj, Olga Tomšič, Bogomir Fegec, Rajko Božič, Ivan Erbežnik, Ivan Arnšek, Evlaliya Tavčar, Konrad Fink, Marija Polak - Krašovec, Marija Triller, Ivan Stepišnik, Ivana Cegnar, Leon Pibrovec, Marija Strauss, Antonija Germek, Karolina Koncilja, Makso Bajc, Amalija Komotar, Urša Mazi, Pavla Lampe, Antonija Vižon, Justina Kozamernik, Lea Levec, Anton Vede, Vlastimila Peršer, Josip Odlasek, Josipa Javornik, Antonija Virk, Franc Stular, Julijana Kojančič, Sofija Škofljanc, Karolina Gams, Marija Veselič, Ludvik Kolželj, Josipa Vrce, Amalija Kecejl, Rudolf Dostal, Josip Krauland, Fr. Zagore, Josipa Majde in Matija Žitko.

Sokolekim društvom se prepove telovadba v šolskih telovadnicah.

Resolucija »Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev« predloži se z gorkim priporočilom deželnemu odboru.

Suplentoma Leopoldu Andreju in dr. I. Rozmannu se prizna starostna službena doklada, oziroma se pri ministrstvu priporoča, da jo dobijo.

Klerikalna nasilstva in sleparstva pri obč. volitvah v D. M. v Polju.

D. M. v Polju, 28. t. m. Boj za našo občino je čudovit. Neodvisni kmetje kakor klerikalec se udeležujejo volitev polnoštevilno. Razburjenje med neodvisnimi kmeti je velikansko, ker se župan Dimnik poslužuje vseh možnih sleparij, da bi si obdržal županski stolček. Odklonil je danes pred volitvijo mu naznanje ne zaupnike neodvisnih kmetov brez razloga in jih tudi na zahtevo vladnega komisarja ni hotel pripustiti. Župan krši zakon s tem, da odklanja kot predsednik komisije prekleto pooblastila kmetov, češ, da bi se morali prekleci 24 ur pred volitvijo njemu javiti. Višek klerikalne lumparije leži v tem, da je Janez Gavtrea, ki je včeraj po naročilu župana raznašal legitimacije, danes delil uradoma glasovnice z občinskimi pečatom Litijo z očitnim imenom, ogoljufati neodvisne in napredne kmete za več glasov. Še več drugih sleparij je napravil župan Dimnik. Dolžnost vlade je, da ga takoj odstavi in razveljavi volitve.

Telefonska in brzojavna poročila.

Volitev občinskega starešinstva na Krki.

Zatična, 28. novembra. Pri današnji volitvi občinskega starešinstva na Krki so bili kljub klerikalnemu terorizmu izvoljeni: dosedanj župan in 3 svetovalci, vsi zanesljivi naprednjaki. — Živela napredna Krka!

Zmaga Slovencev v celjski okoliški občini.

Celje 28. novembra. 28. t. m. so zmagali Slovenci pri občinskih volitvah v okoliški občinski zastop v II. razredu z 10 glasovi večine. Slovenska večina v okoliškem občinskem zastopu je zagotovljena. Navdušenje je velikansko.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 28. novembra. Državni zbor v četrtek najbrže ne bo imel seje, da more zborovati proračunski osek.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 28. novembra. Desnica gosposke zbornice kandidira na mesto odstopivšega kneza Thuna kneza Karla Schwarzenberga.

Osek za državne nastavljenice.

Dunaj, 28. novembra. Dane se je vršila seja odseka za državne nastavljenice. Debata se je vršila o poročilu subkomiteja ter je referent poudarjal, da hoče vlada privoliti le v 4% izboljšanje, med tem ko zahteva subkomite 16%. Sekejski šef baron Fries je izjavil, da bo vlada precizirala svoje stališče šele v zbornici. — Na predlog posl. Glöckela je bil nato predlog subkomiteja demonstrativno soglasno sprejet.

Mnogo hrupa za prazen nič.

Dunaj, 28. novembra. Dr. Šušteršič in Korošec, ki zastopata slovenski klerikalni klub v proračunskem odseku, se včerajšnje seje odseka nista udeležila. Že pretekli teden, in sicer v soboto, je bila sklenjena generalna debata v odseku in so imeli govoriti samo še oni govorniki, ki so bili še

priglašeni, med njimi tudi dr. Šušteršič in Korošec. Načelnik odseka Korytovski je obljubil dr. Šušteršiču, da bodo govorili v ponedeljek samo govorniki, ki so bili zaznamovani tik pred njima na kar sta se dr. Šušteršič in Korošec zanesla in napravila včeraj »plav«. Vendar pa se je včeraj zgodilo, da je bila vrsta govornikov prej izčrpana in ker obeh klerikalnih zastopnikov ni bilo pri seji, kakor bi bila to njuna dolžnost, je načelnik proglasil generalno debato za zaključeno. Načelnik Korytovski je to izjavil tem lažje, ker je dr. Šušteršič že enkrat govoril in je tudi nameraval pristopiti, da se slovenskima klerikalnima poslancema pusti v specialni debati govoriti kolikor in kar hočeta. Šlo je tedaj za zgolj formalno zadevo in bi stvarno oba prav ničesar ne trpela. Dr. Šušteršič pa je sklenil za svojo lastno malomarnost kaznovati osek in parlament razglasiti urbi et orbi, da zahteva reasumiranje sklepa, sicer da ima za obstrukcijo pripravljena že vsa sredstva. Zbornica in osek pa nista željna poslušati dr. Šušteršičevih bombardov in bobnov, zato bo našla dr. Šušteršičeva zahteva veliko naklonjenost in bo njegovemu protestu in njegovi želji ustrezno. Viel Lärm um nichts!

Brambna reforma.

Dunaj 28. nov. Ogrski ministrski predsednik je bil danes sprejet od cesarja v avdijenci in je poročal o predračunjenju bramne reforme v nekaterih principijalnih točkah. Popoldne konferira z vojnim ministrom Auffenbergom in ministrskim predsednikom Stürgkhom. Kakor zatrjujejo v dobro informiranih krogih, bo sprejel cesar jutri popoldne v avdijenci prestolonaslednika, da sliši njegovo mnenje glede bramne reforme in zlasti ogrskih zahtev glede grbov in emblemov. Češka in nemška univerza v Pragi.

Dunaj, 28. nov. Profesor Celakovsky je prišel danes na Dunaj in konferiral z ministrskim predsednikom Stürgkhom in naučnim ministrom Husarekom glede pospeševanja zgradnje češkega in nemškega vseučilišča v Pragi. Profesor Celakovsky je oddal ministroma tudi tozadeven memorandum. Oba ministra sta zagotovila, da se bo v kratkem sestala posebna komisija, ki bo prešturila in rešila to vprašanje.

Pomiloščena morilka.

Dunaj, 28. nov. Na tukajšno deželno sodišče je prišel akt, s katerim se naznanja, da je cesar morilko Marjo Bartunek pomiloštil, vsled česar se ji je kazen izpremenila v dosmrtno ječo s postom in temnico vsakega 21. decembra. Bartunek je pomiloščenje vzela docela apatično na znanje.

Zdravniki in socialno zavarovanje.

Baden pri Dunaju 28. nov. Par dni že zboruje tu zdravniška komora, katerih zborovanj se udeležujejo delegati skoro iz vseh avstrijskih dežel. Danes je govoril tudi poslanec dr. Michl, ki je v svojem in v imenu svojega češkega kolege poslanca dr. Šuberta izjavil, da zdravniški poslanci niso bili izvoljeni v osek za socialno zavarovanje, vsled česar zdravniki nimajo nikakršnih ingerenc poseči v debato o socialnem zavarovanju.

Poljsko-rusinska sprava.

Dunaj, 28. nov. Danes ob 5. popoldne se začne poljsko-rusinske pravne konference zlasti glede novega deželnega reda za Galicijo. Konferenc se udeležita predsedstvi poljskega in rusinskega kluba, vlada pa ne.

Vesti o dr. Lorkoviču.

Dunaj 28. novembra. Dr. Lorkovič, poslanec bivšega hrvaškega sabora, ki je bil obsojen na 3 mesece ječe, je prišel na Dunaj, kjer se je danes popoldne oglašil tudi v »Jugoslovanskem klubu« v parlamentu ter izjavil, da so vse vesti, da se hoče odtegniti kazni in zbežati na Francosko neutemeljene. Dr. Lorkovič se vrne v Zagreb in nastopi že v prihodnjih dneh svojo kazen.

Obraznava proti Njegušu.

Dunaj 28. novembra. Jutri se vrši tu porotna obraznava proti atentatorju Njegušu, ki je, kakor znano, streljal v parlamentu. O obraznavi, od katere si obljubujejo, da bo senzacionalna in pri kateri bosta zaslišana tudi Stürgkh in Hochenburger, bomo poročali obširneje.

Provizorični poslovnik.

Dunaj, 28. novembra. V II. in III. branji je bil danes končno sprejet predlog za podaljšanje provizoričnega poslovnika. Sedaj, t. j. ob 3., govori poslanec Koerner o zapostavljanju čeških sodnikov.

Službena pragmatika.

Dunaj, 28. novembra. Jutri pride na dnevni red zbornice službena pragmatika.

Vtiak Greyevega govora.

Dunaj, 28. novembra. Govor angleškega državnega tajnika sira Edvarda Greya je bil deloma z veliko rezervno sprejet. Nemci pravijo, da situacija še ni popolnoma razjasnjena in da so v angleško-nemškem razmerju ostale še nekatere temne

točka. Newyorška borza je bila na poročilo o govoru oslabiljena. Na Dunaju je vzbudil govor precejšno zadovoljnost. Pariški listi so z izjavo zadovoljni, ker kaže da hoče Anglija trdno varovati svoja prijateljstva ter se postaviti za francoske in tudi ruske aspiracije.

Volitve v Drohobiču.

Drohobič, 28. novembra. Volitve, ki se vrše pod asistenco 280 orožnikov in 4000 vojakov so se vršile dosedaj mirno, izvoljen bo najbrže dr. Loewenstein.

Abdul Hamidove dragocenosti.

Pariz, 28. novembra. Pri današnji dražbi dragocenosti bivšega sultana Abdul Hamida je bilo prodanih za 2,652.355 frankov dragocenosti.

Italijansko-turška vojna.

Turški vojni proračun.

Carigrad 28. novembra. Včeraj je razvil finančni minister v zbornici svoj ekspos o proračunu za leto 1912 in 1913. Poseben vtisk je napravila njegova izjava, da pod nobenim pogojem ne prepusti prekoračenja vojnega kredita v znesku 8 milijonov fr. Prosil je zbornico da reši proračunsko predlogo vsaj do 13. marca 1912.

V Arhipelu.

Carigrad 28. novembra. Stiri turške torpedovke, ki so zapustile Dardanele, da preiščejo en del Arhipela, sporočajo da niso našle nikjer na italijanske vojne ladje.

Mir?

Berlin 28. novembra. »Vossische Zeitung« poroča z Duaja, da se je italijanska vlada vsled stališča evropskih vesil definitivno odločila se odopovedati vsakemu blokiranju Dardanel. Vsled tega obstoja možnost, da se v kratkem začne mirovna pogajanja seveda samo če to žele tudi Italija in Turčija.

Pri Tripolisu

Carigrad 28. novembra. Listi poročajo, da so Italijani zopet popolnoma obkoljeni in so izgubili mnogo mož. Italijani so baje zopet v onem položaju kakor 23. oktobra.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Pogum do življenja in življenjska moč zahteva zdravje telesa in zdravih živcev. Kdor hoče svoje telo ohraniti trdno in krepiti

Svoje živce

ne dobi boljšega pripomočka kakor je dobro znano in že dolgo preizkušena Scottova emulzija z apnenimi in natronhipofosfati. Že 35 let uživa Scottova emulzija svetovni sloves, da je prav posebno dobra ob onemoglosti in prenapetju, in ta dobi glas se vedno bolj utrjuje, čemur vzrok je to, da se pri napravljanju



Pristno samo s to znamko — ribičem — znak Scottovega potovanja.

Scottove emulzije

v vseh sestavinah porabljajo izključno najboljše surovine.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka »Scott« je, ki je vpeljana že 35 let in jamči za dobro kakovost in učinkovitost.

Cena izvirni steklenici 2 K 50. Dobi se v vsaki lekarni 12

Negovanje zob pri otrokih. Potreba, v najnežnejši starosti otrok pričeti z negovanjem zob, se je izkazala pred kratkim pri stvarnem raziskavanju v dveh meščanskih šolah v Wiesbadenu kot nujno potrebna. Pri 1318 šolskih otrocih v starosti 6 do 14 let našel je zobozdravnik Stieren, da je imelo 97-3%, otrok bolne zobe, povprečno vsak otrok od 22 ih zob vedno vsaj 6 bolnih. Veliko število zob je že bilo izdrtih, 2—3000 bi jih bilo še treba izdreti, ostale pa mogoče rešiti s posebnim negovanjem zob. In kako lahko in z malimi stroški bi se bilo te bolne zobe z negovanjem ohranilo, oziroma ohranilo zdrave. Dandanes se dobiva povsod dobro in ceno sredstvo za negovanje zob, v prvi vrsti **Sargov Kalodont**, katero je že več kot 10 let v rabi in splošno priljubljeno. Po izrekih dvornih zobnih zdravnikov E. Thomasa na Dunaju in A. Meistra v Gothi, kakor tudi drugih avtoritet, je Kalodont najboljšo sredstvo za odstranjenje škodljivih snovi, ki se vedno naselijo na zobeh in daje obenem izboren in dolgotrajajoč dober vonj ustom.

Milo s francoskim žganjem Grapavost odstranjuje grapavost kože in ohranja nje finost in gladkost. — **Behiva se povsod.**

Modni salon
Juvane Schiller
na Sv. Petra cesti šte. 37
priporoča
klobuke vseh vrst.
Popravila vsa točno in ceno.
Cez opoldan odprto. — **Žalni**
= klobuki vedno v zalogi. =

Modni salon
Juvane Schiller
na Sv. Petra cesti šte. 37
priporoča
klobuke vseh vrst.
Popravila vsa točno in ceno.
Cez opoldan odprto. — **Žalni**
= klobuki vedno v zalogi. =

Serravallo^{vo}
železnato Kina-vino
Nigijenčana razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča voljo do jedi, okrepa živce, pobiljša v in je **rekonvalescentom in melokrvnim** zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
„Izborni okus.“
Večkrat odlikovano.
„Nad 7000 zdravniških sprideval.“
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje.

Zitne cene v Budimpešti.

Dn: 28. novembra 1911.

Termin.

Pšenica za april 1912 . . . za 50 kg 11-87
Rž za april 1912 . . . za 50 kg 10-35
Koruzi za maj 1912 . . . za 50 kg 8-47
Oves za april 1912 . . . za 50 kg 9-84

Meteorološki poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30.76 mm

novemb.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo
27	2. pop. 9. zv.	740.8 742.8	7.5 6.0	slab jug sr. svzh.	del. jasno
28	7. zj.	744.9	4.1	sl. jzh.	oblačno.

Srednja včerajšnja temperatura 5-8°, norm. 1-1°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Namesto vsakega drugega obvestila.



Marija Klepec roj. **Grom** naznanja v svojem in v imenu svoje hčerke Blaženke prežalostno vest o bridki izgubi svojega ljubljeneega soproga, ozir. očeta, gospoda

Leopolda Klepec

c. kr. počtnega asistenta

ki je dne 27. novembra t. l. ob pol 11. uri zvečer, po večletnem bolehanju previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 38. letu svoje dobe mirno preminul. 4003

Pogreb dragega rajnika bo dne 29. novembra t. l. ob pol 4. popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice, na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Priporočamo ga v blag spomin.

V Ljubljani, 28. novembra 1911.

Pogrebno podjetje „Konkordia“, Ljubljana.

Česke salonske briketi, kosovni in orehovni

premog,

obče priznana kot najboljša kurivo, priporoča po najnižji ceni,

J. PAULIN V LJUBLJANI.

„Nova ulica šte. 3.“

šepa bukova drva

.. po K 6— meter (Kašta). ..

Kupujem

starinske predmete iz porcelana, stekla, slike, pohištvo itd. sploh vsak predmet, ki je že 80 l. star.

Prijazni dopisi pod „Wiener Sammler“, hotel pri Maliču. 4002

Perutnina! Meso! Presno maslo!

Franko na vse strani po porzletju, vse v poštnih zavetih po 8 kg: 1 gos za pečenje ali 3-5 piščancev, kapunov ali rac, nežno debelo meso, sveže klanje, puleno K 7-20, vošvsko in tisteje meso, sveže, zadnji konec K 6-70, presno maslo in surnega kravjega mlika K 11-—, za poliznajo zobjež za 3 kg s presnim maslom K 6-60. — B. Margulies, Družnec via Kärntnerstr. (Ogrsko). 3776

NB. Dobavljam tudi sedaj franko pridno nesoče kokoši najfinejše pasme, ki dosepejo zajamčeno živce: 3 kokoši s petelinom K 7— 6 kokoši s petelinom K 14—, 12 kokoši s petelinom K 24—.

Izgubil se je proti Ljubljani

majhen psiček

(Zwergspitz)

z dolgo rjavo dlako, na spodnjem delu vratu in prsih je bel in sliši na ime »Bubi«. Kdor bi ga našel ali pa izvedel kje da je, naj to proti plačilu sporoči dr. Mayerju v Dolenjem Logatcu. 4004

hiša z vrtom

Natančne ponudbe do 4. decembra na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod naslovom „J. M.“

Lepo posestvo

Vprašanja in ponudbe na naslov:
**Aleks. Grundner, Zreče pri Ko
njicah.** 3997

Prodajam od 10 hl naprej
vsakovrstno ceno in drago

novo vino

Kontorist — stenograf

spretna stenografinja
se sprejme v stalno službo

ali za poludnevno delo. — Ponudbe
pod „Kontor“ na uprav. »Sloven-
skega Naroda«. 3851

Sprejme se
izurjen pomočnik
špeciarijske stroke
nad 25 let star, ki ima tudi sposobnost
za potovanje.

Ponudbe z natančno navedbo dosedanjih služb sprejme pod šifro **Stalnost** upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Drva za kurjavo

suha, trda in mehka,
odpadki od stavbnega lesa
se dobe v tovarni V. Scagnettija,
cesta na Rudolfovo železnico šte-
vilka 16, za državnim kolodvorom.

Posestvo na prodaj.
Proda se iz proste roke prikladno
posestvo

sa hišo in krasnim sadnim vrtom. V hiši je 6 prostornih sob s kuhinjo in shrambo ter velika klet. Hiša je pripravna za kakšno trgovino, ker se tudi sedaj v njej nahaja trgovina poljskih pridelkov. Vse to se prodaja radi rahlega zdravja. Nadaljnja pojasnila daje **Simon Oblak, Ponikve p. Videm Dobropolje, Dolensko.** 3934

Ivan Oražem

gostilničar

včeraj zvečer ob 14.10, v starosti 48 let, nenadoma preminil.
Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri v sredo, dne 29. no-
vembra t. l. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, v Mostah št. 81, na
pokopališču k Sv. Križu.

Posmrtna maša se bodo darovale v župni cerkvi sv. P

Moste, dne 28. novembra 1911.

Minka Oražem, žalujoča soproga.

👉 Lokomobila 👈

z velikim pritiskom, zgrajena leta 1907 od
tvrdke Lanz v Mannheimu, kotlovne površine
24, zmoglost 36 do 45 konjskih sil, 10 at-
mosfer, z rošom, dimnikom, rezervnim cev-
nim sistemom, kompletna, še v obratu videti v
Gradcu, kupljena za 16000 K, se proda za 8000 K.

**Ingenieur-Bureau L. Unger, Granec, Hugo
Wolfgasse 7. 3970**

Učenec

star 14 do 15 let, poštenih staršev, s
:: primerno šolsko izobrazbo, ::
se sprejme v trgovino z mešanim blagom
pri trdki 3990

DOBEIC & MEUC V KRANJU.

**Ženitna
ponudba.**

Mlad reprezentivan mož, ki ima dosti
dohodkov, da bi preživel svojo dru-
žico, išče tem neveč nenavadnim po-
tom gospodino ali vdovo v starosti
20–30 let, izobražena, vesela narave,
dobrega srca s premoženjem 20–30.000
K, katere bi mu bila dobra in zvesta
spremljevalka na tej težki poti ži-
vljenja. On je dober, miroljuben in ide-
alen človek, prijetne zunanosti...
Ponudba je resna in ne vsebuje no-
bene šale. Zato naj se pošiljajo ne-
resne ponudbe s sliko na upravnostvo
»Slov. Nar.« pod naslovom: **»Majaka
roža 35«**. Stroga tajnost zajemca.

∴ Velike okazijske cene! ∴

*Konfekcije za dame in deklice
ter narejene obleke in raglani za
gospode in dečke. Ogromna iz-
bira nainovejših komadov vseh
najmodernejših barv in kroja.*

Cene brez konkurence! *Cene brez konkurence:*

Angleško skladišče oblek

O. Fernatovič

Ljubljana, Mestni trg števil. 5.

Dobro redbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega :Francka:“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti je našel pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica štey. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.

Za žrebanje dne 1. decembra 1911 priporočamo promese državnih srečk iz leta 1864. — Glavni dobitok K 300.000.— ; cele à K 36.—, polovice à K 18-50.



**Ljubezen gre skozi želodec,
zato kuhajte, pecite in pražite samo z jedilno mastjo „Ceres“.**

Navedilo, določil najboljšo čajno surovo maslo: Vzame naj se nekaj rumene voljne jedilne masti »Ceres« (v ločkah) in doda ravno toliko bele (v savitkih). Obeje skupaj se rastopi, pri tem se naj pari, da ne postane mast vroča. Na to se pridene nekaj surove smetane, v sili zadostuje tudi surovo mleko (na $\frac{1}{2}$ kg masti »Ceres« pride $\frac{1}{2}$ litra smetane). Med tem ko se postavi skledo zaradi hitrejšega ohlajenja v mrzlo vodo, se vse skupaj toliko časa meša, da postane mast zopet trda. Voda, ki jo vsebuje mleko se izloči, jedilna mast »Ceres« pa pridobi okus in diš po najboljšem čajnega surovega masla in se tudi lahko kot tako uporablja. Z dodatkom enega jajčeca rumenjaka in nekaj soli se kakovost še veliko zboljša. **Po tem navedilu pripravljeno »čajno surovo maslo« se sme gneti v lahkih volnenih zakločkih določih samo za domačo potrebo rahli.**

2



EMIL DOBRIČ, LJUBLJANA,

Prešernova ulica št. 9, poleg c. kr. glavne pošte.
Povedom bližnjega se Miklavža ter božičnih praznikov priporoča svoje vsestranske bogate založene trgovine galanterije, igrači ter predmetov za darila, srečelove in spomine. — Priznane najokusnejše sohe (kipi), vaze, slike in drugi predmeti za ozaljšanje domov.

Pri ljubljanskem gradu! Solidno blago! Zmerne cene!

Št. 8787/V. u.

3987

Razglas.

Mladenci, ki so rojeni leta 1893. stopijo s 1. januarjem 1912 v črno vojno dolžnost.

Zaradi zabeležbe se je toraj vsem leta 1893 v Ljubljani rojenim mladencem, neglede na pristojnost, in pa zunaj Ljubljane rojenim, v Ljubljano pristojnim mladencem od 1. do 15. decembra t. l. zglasiti v mestnem vojaškem uradu v »Mestnem domu«, I. nadstropju.

Izkazila o domovinstvu (domovnico, delavsko ali poselsko knjižico) je prinesiti seboj.

Bolne, odsotne in zadržane mladence morejo zglasiti sorodniki.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 21. novembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:
Laschan, I. r.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8

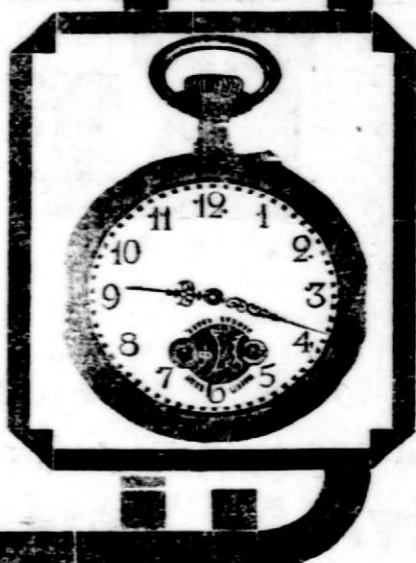
Nikelnasta moška ura z veržico od K 4-50 naprej	
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-70 „	
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44- „	
Nikelnasta damska „ z veržico „ „ 8-50 „	
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-50 „	
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20- „	
Uhani zlato na srebro „ „ „ „ 1-80 „	
14 kar. zlati uhani „ „ „ „ 4-50 „	

Lastna tovarna ur v Sviči.

Tovarniška znamka „Iko“.

Telefon št. 273.

Telefon št. 237.



Trgovski pomočnik

21 let star, izučen v mešani trgovini, dobro izvežban in zanesljiva moč, želi prenesti svoje mesto do 1. februarja 1912 v kako večjo trgovino. Zmožen je slov in nemškega in nekoliko laškega jezika. 3969
Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati na „Marijivost“ Vidna gora, poste restante.

Uradniško hranilno društvo

v Gradcu, Herrengasse 7, II. nadstr.

Osebni kredit

3408 in dolgoroka

posojila za ranžiranje

uradnikom, profesorjem, učiteljem, penzionistom i. dr. pod najugodnejšimi pogoji, eventualno tudi brez porokov proti enkratnemu plačilu v poroštveni sklad. Mesečni obrok za posojilo 200 K znaša pri 5 letnem vračanju 4 K v številu obresti. Predstroškov nikakih. Natančnejše izprospektov Nadaljna pojasnila daje

Josip Kosem, Ljubljana. Krakovski nasip 22.

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27

Priporoča lepe zračne

tujske sobe

po znižanih cenah.

Priznane dobra kuhinja in izborna naravna vina.

Za večje pojedine, ženitovanja ali društvena zborovanja sta sedaj vedno na razpolago dve lepi posebni sobi.

Postrežba dobra, cene primerne, za večje pojedine po dogovoru.

Stalni gostje imajo znižane cene.

Priporočata se cenj. občinstvu in slavn. društvom

z velespoštovanjem

1913 J. A. Tratnik.

Št. 38810.

3993

Razglas.

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in troških za leto 1912 in sicer:

- | | |
|---|---|
| 1) mestnega zaklada, | 6) amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila, |
| 2) mestnega ubožnega zaklada, | 7) mestnega vedeveda, |
| 3) zaklada o meščanski imovini, | 8) mestne elektrarne in |
| 4) ustanovnega zaklada, | 9) mestne klavnice |
| 5) mestnega loterijskega - posojilnega zaklada, | |

že sestavljeni in da bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni od 25. novembra do 8. decembra t. l.

javno občanom na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 20. novembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:
Laschan I. r.

Anton Šarc, Ljubljana

Izdelovanje perila, pralnica in svetilikalnica

z električnim obratom priporoča zelo dobro in so-

o: lidno izdelano perilo po nizkih cenah. o:

Opreme za neveste.

Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon in švicarske vezene se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtici, nogavice, maje.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revmatizmu, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta o: o: poskušnja vsakega zadovoljila. o: o:

VZORCI NA RAZPOLAGO.

Veliko darilo

na higienični razstavi v Draždanah 1911, poleg tega 39 najvišjih odlikovanj na vseh velikih razstavah.

3999

KALODONT

(preizkušen od sanitarne oblasti, Dunaj, 3. julija 1887.)

je priznan kot najboljšo zobno in ustno čistilo. Kalodont vzdržuje zobe pri vsakdanjem rabljenju ————— popolnoma čiste in zdrave in je radi svojih antiseptičnih lastnosti —————

že 25 let uspeval.

o: Kalodont je radi svojega dobrega okusa zelo priljubljen. o:

F. A. Sarga sin & Ko., c. in kr. dvorna dobavitelja

Berlin — Dunaj — Pariz.